

**Concept verslag raadsvergadering 29 juni 2023 – vervolg
raadsvergadering 27 juni 2023**

Aanwezig: Voorzitter Mevrouw H. Sahin Raadsleden: De heer E.G.T. Braam Mevrouw L.S. de Bruin De heer D. Cupedo De heer D.F.A. van Dam De heer C.P.I.M. Dolmans De heer M. van 't Eind De heer M.A.J. Ezinga De heer S. Geleijnse Mevrouw B.M.B.T. de Haan-Niesen Mevrouw M.E Harmsen Mevrouw I.M. Jansen-Dirkx De heer M.T.F. Kaffa De heer G. Kruger Mevrouw S. van Maarseveen	Vervolg aanwezige raadsleden: De heer M. El Majaoui Mevrouw W.A.A.M. van Nunen De heer R. Nunnikhoven Mevrouw L.B. Oude Alink Mevrouw A. Prenger De heer W. Smith De heer Q.L.A. Veerman De heer E. van der Veer Mevrouw W. van der Weij De heer M.V. Weterings Mevrouw E. Woudstra <u>Afwezig:</u> Mevrouw P.G. Kames De heer U. H. Oelen Mevrouw A. Koegler-Böhm heer M. J. van Enk heer A. Zoghbi heer C. G. Sleddering
Aanwezige portefeuillehouders: Wethouder, de heer A. van de Laar Wethouder, de heer W. van Damme Wethouder, de heer G. van Malsen Wethouder, de heer M. Wit	Griffie: Griffier: de heer J.A. Massaar bpa Mevrouw M.M.A. Tittse De heer J. Hoefnagel (verslag)

22. Raadsvoorstel RAAK 2023-2030 Rijswijkse Adaptiestrategie en Aanpak voor Klimaatverandering (RV 23-048)

De voorzitter: Goedenavond, dames en heren. Beste raadsleden, fractiemedewerkers, ambtenaren en vertegenwoordigers van de lokale media. Welkom allemaal. Ik heropen de raadsvergadering van dinsdag 27 juni en vanavond zijn afwezig de heer Van Enk, mevrouw Kames, mevrouw Koegler, de heer Oelen, de heer Sladding, de heer Zoghbi en vanuit het college is wethouder Bentvelzen verhinderd vanwege een andere verplichting. Ik stel voor dat wij doorgaan waar we gebleven waren, de zes bespreekstukken. Ik vraag u opnieuw om u te beperken tot de ingediende instrumenten dus de amendementen en de moties. En dus niet hele, ik hoop niet dat we twee spreektermijnen per fractie nodig zullen hebben want anders zijn we ook vandaag niet klaar. We gaan naar punt 22. Raadsvoorstel Rijswijkse Adaptiestrategie en Aanpak voor Klimaatverandering 2023-2030. Er is een amendement ingediend, die is ook gewijzigd en als het goed is staat die ook gepubliceerd op iBabs. Of wordt dat nu gedaan? Ik wil aan de eerste indiener van het amendement, en dat is de heer Van 't Eind van GroenLinks, het woord geven om het amendement toe te lichten. Aan u het woord, mijnheer Van 't Eind.

De heer Van 't Eind (GL): Ja, dank u wel, voorzitter. En ik zal ook even toelichten wat er gewijzigd is. Dat is een hele kleine wijziging maar daar kom ik zo op. Wij zijn heel erg blij dat deze klimaatadaptatiestrategie er ligt. Het is bittere noodzaak, helaas moeten we ons aanpassen. Dat is niet meer te voorkomen dat dat moet. Natuurlijk hebben we ook allemaal instrumenten om te voorkomen dat het zo min mogelijk moet maar het zal moeten. Met de beperkte middelen die we nu hebben ligt er gewoon een heel goed plan maar wij vinden wel dat het plan nog één aanscherping verdient. Want we weten dus dat we ons als stad zullen moeten aanpassen en daarom is ook in het plan onder andere opgenomen dat we de klimaatkwetsbaarheden in kaart gaan brengen, er een uitvoeringsplan komt, dat we dat vervolgens ook weer herijken. Maar wat niet opgenomen is, dat we in beeld brengen welke mogelijke extra investeringen er nodig zijn. Als we als raad willen sturen de komende jaren, de komende decennia, is dat wel nodig. Daarom dienen we samen met de VVD, de ChristenUnie, de Partij van de Arbeid, D66 en Partij voor Gelijkeid & Rechtvaardigheid een amendement in om uiterlijk voor maart 2026 indicatief in beeld te brengen welke investeringen er nodig zijn de komende decennia bovenop de bestaande vervangingsbudgetten die we hebben en indicatief wat de kosten zijn als je die investeringen niet zou doen. We hebben ook overlegd, ook gecheckt zeg maar via de wethouder ook of dit amendement ook uitvoerbaar is want het is natuurlijk, het moet wel natuurlijk gedaan worden. En we hebben hem zo gedaan dat die ook mooi past binnen het plan en dat die ook uitvoerbaar is ook voor de ambtelijke inzet die we al hebben. Dus hij past binnen de bestaande ambtelijke inzet. Maar in die afstemming is er nog wel gevraagd om een kleine aanpassing te doen en dat is, die zal nu gepubliceerd worden. Het oorspronkelijke amendement stelde voor om het stuk tekst op pagina 7 toe te voegen maar in de logica van het stuk is het beter om dat op pagina 8 te doen. Dus dat is de wijziging op het amendement en als het goed is, is dat nu gepubliceerd. Dat is dus geen inhoudelijke wijziging maar een technische wijziging voor de logica. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van 't Eind. Dan kijk ik naar uw raad naar de andere indieners. Is het zo volledig door mijnheer Van 't Eind verwoord? Dan denk ik dat het niet nodig is dat de andere indieners ... Wel? Mevrouw Van der Weij, u wilt nog iets toevoegen?

Mevrouw Van der Weij (D66): Dank u wel, voorzitter. Ja, ik wil zeker nog iets toevoegen. Allereerst sluiten we ons aan bij wat GroenLinks ons net zegt. We zijn nog wel benieuwd naar de belasting van het ambtenarenapparaat als we dit amendement aannemen dus dat horen we graag. En in het Forum hebben we nog een paar kleine wijzigingen gevraagd die ook zouden zijn doorgevoerd in het tekstuele en die zijn nog niet doorgevoerd zoals het vergroeven van schoolpleinen en dergelijke. Dus ik hoop dat dat alsnog ergens kan. Dat was het. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Weij. Dan zie ik mijnheer Van Dam van Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam (WIJ): Ja, ik zal ook het heel kort houden. We zijn blij dat het plan er ligt van de RAAK. Daar zullen we ook uiteraard voorstemmen. Ik had één vraag voor de, of nou, eigenlijk twee vragen over het amendement. Enerzijds, wat zijn de kosten van de uitvoering van het amendement? En anderzijds, wat zijn de beweegredenen van het jaartal 2026? Is dat om de ambtelijke organisatie meer tijd te geven om het onderzoek te doen? Daar hoor ik graag nog een antwoord op. Ik denk dat ik die aan de indieners moet stellen. Dat hoor ik straks wel in de tweede termijn.

De voorzitter: Nog anderen? Mijnheer Weterings van Rijswijks Belang.

De heer Weterings (RB): Voorzitter, dank u wel. Ja, waarschijnlijk wel wat afwijkend van de rest maar wij zullen tegen het voorstel stemmen omdat we vinden dat we niet op de muziek hoeven vooruit te lopen. Er zijn nu volop gesprekken in de Tweede Kamer. Ik heb laatst nog een debat gezien tussen mevrouw Knoops en de heer Jetten over een bedrag van 28 miljard over 122 voorstellen waarmee dus een opwarmingspercentage van 0,000036 graden zou worden behaald. We zijn nog volop met elkaar in gesprek erover. En ja, toen ik dat debat volgde sprongen al de tranen in mijn ogen. Laten ze maar eerst op landelijk niveau uitzoeken en uitvechten wat dan wel of niet goed voor het klimaat is in al die klimaatpunten en klimaatregels die we moeten gaan doen. Maar wat ons betreft hoeft de gemeente niet voorop te lopen dus wij zullen tegen het amendement stemmen en ook tegen het voorstel stemmen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Dan kijk ik, dan geef ik het woord graag aan wethouder Wit.

De heer Wit: Ja, dank u wel, voorzitter en dank ook aan de raadsleden voor de ondersteuning van dit raadsvoorstel. Om te beginnen bij GroenLinks. Ja, in ieder geval dank ook voor dit amendement, het scherpt aan. In eerste instantie hadden wij wel het idee dat we financieel dat ook wel in het amendement of in het raadsvoorstel hadden opgenomen. Maar zoals u het brengt en zoals ook nu opgeschreven staat, is het inderdaad een aanscherping. Dus wij zullen dit ook, ja, wij zullen hier positief op adviseren of ik adviseer hem en wij als college adviseren hier positief op. Inderdaad, u heeft gelijk, we hebben nog een kleine aanpassing gedaan en daar kom ik meteen ook even op de vraag van Wij. Het is op de logische wijze ingevoerd in het stuk zoals het er nu staat omdat dit precies invalt dat we vanaf 2026 de volgende stappen gaan zetten. Dus dat is eigenlijk de reden ook dat het op dit punt is ingevoerd. En daarom hebben we ook de wijziging in het amendement van pagina 7 naar pagina 8 toegevoegd. D66 heeft nog een vraag gesteld over de belasting van de ambtenaren. Ja, dit past, ook afgestemd, dit past omdat we al het idee hadden dat we dit redelijk in het voorstel hadden opgenomen, past dit ook wel binnen de wijze waarop we dit de komende jaren willen gaan doen. Daar is, die belasting zal niet dusdanig worden dat ze overwerkt raken. Het is een hoop werk maar het is

ook onderdeel natuurlijk van het klimaatadaptatieplan wat hier ligt, is alleen wat scherper geworden. De wijzigingen als vergroeven gaf u ook inderdaad aan, een aantal van die dingen. Ja, u heeft helemaal gelijk. Die moeten aangepast worden, samen met dit amendement dat het aangepast wordt. Ik hoop dat u als raad mij daar de mogelijkheid toe biedt want dat had aangepast moeten worden. Het zijn tekstuele kleine aanpassingen maar ze hadden wel gedaan moeten worden. Excuses dat dat niet gebeurd is. Nou, Wij. vraagt nog ook kosten van het uitvoeren van het amendement. Ja, voorzitter, exact wat de kosten zijn om dat uit te voeren, ja, dat kan ik u nu niet zeggen. Het is onderdeel van de hele strategie om kosten in kaart te brengen. Uiteindelijk doen we dat ook, zoals we al eerder in een antwoord op een motie ook hebben aangegeven, gaan we ook in de P&C-cyclus teruggeven, gaan we rapporteren, was een motie van de ChristenUnie geloof ik, gaan we rapporteren hoe wij omgaan met klimaatadaptatie en ook alle andere vormen van klimaatverandering. En daar zal dit een onderdeel van zijn. Maar om nou te zeggen, ja, dat gaat ons 100 of 200.000 euro kosten, ik heb geen idee. Ik denk niet dat het zoveel is want het is onderdeel van het totaalpakket. Alle projecten die we doen, daar wordt al rekening gehouden met klimaatadaptatie. En de aanjager is er ook heel duidelijk voor om dat nog sterker bij onze mensen in het systeem te brengen. Dus het is echt onderdeel van het project dus er zal niet echt een enorme kostenpost aan gaan hangen. Maar ja, dat er kosten gemaakt worden, dat lijkt me duidelijk. Maar die vallen in ieder geval, die passen binnen onze budgetten. Dan als laatste Rijswijks Belang. Ja, u geeft aan, de Rijksoverheid heeft allerlei debatten gevoerd, allerlei debatten over een bepaalde temperatuurverandering. Ja, de Rijksoverheid heeft vooral een debat over mitigatie. Mitigatie is het voorkomen van meer CO2-uitstoot. Wat wij met dit voorstel beogen is klimaatadaptatie en dat wil zeggen, zelfs al met de huidige, stel je voor dat we, dat er geen klimaatverandering vanaf nu meer zou zijn, zelfs al met de huidige temperaturen moeten wij onze stad leefbaar houden voor onze inwoners. En dat is waar we nu momenteel onze strategie op gezet hebben. Natuurlijk kijken we ook verder want we weten ook op basis van de rapportages die ook in het stuk genoemd staan, in het raadsvoorstel genoemd staan, dat er nog behoorlijk wat veranderingen gaan komen. En zullen we onze stad, willen we onze stad leefbaar houden voor onze inwoners, dan zijn dit gewoon dingen die we moeten doen. Ik heb geen behoefte aan dat wij niets doen en over een aantal jaar wij risico lopen dat onze ouderen niet meer op een fatsoenlijke manier kunnen leven in deze stad omdat het te heet geworden is. Dat risico is levensgroot aanwezig en de enige manier waarop we dat kunnen voorkomen is door op een goede manier om te gaan met die klimaatadaptatie. Volgens mij heb ik iedereen beantwoord, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Wit. Dan kijk ik naar uw raad en ik wil mijnheer Van 't Eind het woord want er zijn twee vragen gesteld aan de indieners door de heer Van Dam. Ik denk dat het goed is dan om mijnheer Van 't Eind eerst het woord te geven over wat de kosten zijn en de beweegredenen 2026.

De heer Van 't Eind (GL): Nou, voorzitter, volgens mij was er één vraag aan mij gericht.

De voorzitter: O. Ja, prima.

De heer Van 't Eind (GL): De kosten, daar heeft de wethouder volgens mij goed op geantwoord. En volgens mij ook al een beetje over die data maar ik kan er nog wel even iets over zeggen. Maart 2026, de reden waarom we dat in het amendement hebben gezet dat is voor maart 2026 is nog net voor de verkiezingen. Stel je gaat dan onderhandelen over een nieuwe coalitie, dan liggen die gegevens op tafel en dan kan het ook onderdeel zijn van de gesprekken, wie dan ook met elkaar aan tafel zouden zitten. Dus dat is eigenlijk de reden dat we maart 2026 in dat amendement hebben gezet.

De voorzitter: Mijnheer Geleijnse van het CDA.

De heer Geleijnse (CDA): Ja, excuus, voorzitter, dat ik in eerste termijn dit niet heb gevraagd maar ik zat echt nog een beetje over na te denken nu met de woorden van de heer Van 't Eind. Kijk, de verkiezingen zijn in maart '26 maar daarvoor maken al onze partijen ook verkiezingsprogramma's waar wij gewoon burgers mee moeten overtuigen. En het zou mij zo helpen, denk ik, en misschien u allen wel als we proberen dat in oktober '25 af te ronden. Want kijk, het is groot, het is veel, elke partij kan er ook gewoon op zijn of haar manier naar kijken, maar het zijn mogelijk wel kosten waar je gewoon als politiek rekening mee moet houden. Ik denk dat het ons als politiek helpt als we proberen, mits uitvoerbaar, het is misschien al een hele moeilijke, om dat voor oktober '25 te doen.

De voorzitter: Ja, dank u wel, mijnheer Geleijnse. Ik zie dat mijnheer Van 't Eind daarop wil reageren.

De heer Van 't Eind (GL): Voorzitter, ik begrijp het pleidooi van de heer Geleijnse en ik heb natuurlijk geen bezwaar want hoe eerder hoe beter. Ik heb ook een beetje gekeken naar de uitvoerbaarheid qua termijn. Dus ik denk, ja, dan kijk ik even naar de wethouder in hoeverre oktober 2025 ook haalbaar is, dan zou ik dat natuurlijk ook alleen maar toejuichen.

De voorzitter: In tweede termijn dan aan de heer Wit.

De heer Wit: Ja, dank u wel, voorzitter. Nou, daar kan ik heel kort in zijn, 2026 is al een behoorlijk strakke termijn om dat voor elkaar te krijgen. In eerste instantie werd ambtelijk geadviseerd om dat nog iets verder te schuiven. Ik zeg, nou, het amendement gaat iets verder, laten we proberen daaraan te voldoen. Dus dat gaan we ook. '25, als we niet de druk op het ambtenarenapparaat, zoals ook D66 al vroeg, nog verder willen opvoeren dan zou ik dat ten zeerste afraden om op die manier te wijzigen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Prima. Nou, dat is een heldere reactie. Dan kan het amendement in stemming worden gebracht, dus ongewijzigd zoals het er nu staat? Of wil ... Mijnheer Van 't Eind, u wilt nog iets toevoegen, een stemverklaring?

De heer Van 't Eind (GL): Nou, nog even één reactie of toevoeging als dat mag, voorzitter. Dus ik begrijp de reactie van, dus dat is ook de reden geweest. Maar even richting de heer Geleijnse, dan nog ligt er op het moment dat je gaat praten, je kunt nog steeds de urgentie van klimaatadaptatie en wat je daarmee als partij wil natuurlijk in je verkiezingsprogramma meenemen. En je gaat toch pas op moment dat je echt gaat onderhandelen kijken naar, ja, wat hebben we daar dan voor over? En daar ligt het dan wel voor.

De voorzitter: Mijnheer Weterings wil nog reageren.

De heer Weterings (RB): Voorzitter, punt van orde, u wilt nu een amendement in stemming laten brengen maar ik heb nog geen tweede termijn gehad.

De voorzitter: Heeft u behoefte aan een tweede termijn?

De heer Weterings (RB): Jazeker.

De voorzitter: Oké. Dan gaan we eerst u het woord geven.

De heer Weterings (RB): Dank u wel. Voorzitter, ja, de wethouder reageerde nog op mij, die heeft er uitleg over gegeven over de gang van zaken. Ik gaf aan in mijn eerste termijn dat er in het algemeen wordt er heel veel gepraat in de Tweede Kamer over klimaat. En daar bedoel ik mee dat we dus niet op de muziek vooruit

hoeven te lopen. Laat hun maar zelf eerst de plannen bedenken en dat door laten sijpelen naar de gemeentes toe. En als voorbeeld gaf ik aan dat debat tussen Koops en Jetten, over die 28 miljard. En voorzitter, ja, waar ik wel toch een beetje een raar gevoel van krijg in mijn buik, weer die bangmakerij. Weer die bangmakerij van, ouderen kunnen dadelijk niet meer wonen in onze gemeente. Nou, voorzitter, dan zou ik willen zeggen, moet je kappen met elk postzegeltje die we hebben hier vol te bouwen met woningen. Laat groene gebieden groen en kappen met die bouwdrift. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings, voor uw tweede termijn. Ik kijk naar uw raad. Is er nog iemand die behoefte heeft voor een inbreng in de tweede termijn? Nee, dat is niet het geval. Dan gaan we over tot stemming over het amendement.

De voorzitter: Met **23 stemmen voor en 2 tegen is het amendement aangenomen**. Dan gaan we stemmen, gaat u stemmen over het gewijzigde raadsvoorstel Rijswijkse Adaptatiestrategie en Aanpak voor Klimaatverandering 2023-2030.

De voorzitter: **Met 23 stemmen voor en 2 tegen is het gewijzigde raadsvoorstel aangenomen.**

23. Raadsvoorstel Strategie laadinfrastructuur 2023 -2030 (RV 23-041)

De voorzitter: Nou, dan gaan we door naar agendapunt 23, het raadsvoorstel strategie laadinfrastructuur 2023-2030. Daarvoor geef ik als eerste het woord aan de heer Weterings van Rijswijks Belang.

De heer Weterings (RB): Voorzitter, dank u wel. Het voorstel hebben wij helaas op verschillende manieren gelezen. In onze fractie hebben we hem uitgezet en er kwamen verschillende uitleggen of verschillende interpretaties van het voorstel. Want waar het om gaat is, u schrijft dat de strategie heeft als scope alleen de persoonsvoertuigen die aangewezen zijn op de openbare grond het voertuig op te laden, specifiek bewoners en werkende in de gemeente. Hoe moet ik dat lezen? Krijgt dan de wonende en de werkende in de gemeente Rijswijk een pasje of hoe gaat u dat, hoe kan u dat uitleggen? Dus ik heb daar een amendement op gemaakt voor de zekerheid van, nou, goed, kunnen in deze strategie van 2023 tot 2030 ook andere bewoners, bezoekers, mensen uit andere steden, kunnen die ook gewoon in deze strategie wel hun voertuigen opladen? Het staat er gewoon een beetje onduidelijk. Dus ik had die strategie vervangen van dat er geen onderscheid gemaakt moet worden tussen bewoners en werkenden in de gemeente Rijswijk. Dat ook deze scope, ja, alle persoonsvoertuigen in openbare grond ook de mogelijkheid geeft om op te laden. Dat houdt ook in laten we maar zeggen de logistieke vloot en doelgroepenvervoer. Want stel, er komt een gehandicaptenbusje toevallig in mijn straat langs en die man die komt uit Delft of uit Deventer of waar dan ook vandaan, dan is het, nou, eigenlijk mag je niet opladen want wij hebben hier een strategie die geldt niet voor u. Ja, maar van mij mag die man zijn busje opladen. Zo lees ik het. En misschien lees ik het verkeerd dus ik zou graag van de wethouder een uitleg willen hoe dus die strategie wordt bedoeld? En punt twee, een amendement op hetzelfde plankaart. Daar staat, even kijken hoor, dat de plankaart zal op de gemeentesite worden gepubliceerd, inwoners krijgen de mogelijkheid om met deze kaart alle toekomstige locaties in te zien. Nou, dat is prima. Dagelijks kunnen de inwoners nieuwe locaties aanwijzen voor extra laadpalen. Ook prima. Daarna hebben zij dus alleen maar de mogelijkheid om een opmerking te plaatsen als een laadpaal onverhoopt toch op een onveilige plaats is geprojecteerd. Wij zouden dat graag iets uitgebreider zien want helaas heeft in het verleden wel uitgewezen dat we wel eens lantarenpalen midden op de weg hebben gezien, elektriciteitskastjes midden op de stoep. Dus niet alleen bij onveilige plaatsen maar ook op onhandige plaatsen. Dus wij vragen u de tekst daarin te vervangen. En ook dat inwoners op voorhand niet ... Even kijken hoor. Dus het zal niet mogelijk zijn voor inwoners om te stemmen op de locatie om laadpaal op voorhand te laten verwijderen. Dat had u ook

staan. Maar goed, u heeft de amendementen gezien. Maar heel graag even de uitleg over de interpretatie van de strategie want die was voor ons helaas wat onduidelijk. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Dan kijk ik naar u, de heer Kaffa van Wij. Rijswijk.

De heer Kaffa (WIJ.): Dank u wel, voorzitter. Wij. Rijswijk is blij met het stuk dat voorligt. Ik denk dat wij als Rijswijk een goede stap voorwaarts maken richting het elektrisch rijden. Alleen zouden wij een kleine nuance willen aanbrengen en daardoor kunnen we ons vinden in het amendement van Rijswijks Belang betreffende de plankaart. Op deze manier houden we denk ik een goede vinger aan de pols wat er leeft in Rijswijk, gezien het feit dat er meer participatie voor de inwoners mogelijk is op dat gebied. Ja, immers, mensen moeten denk ik zelf kunnen blijven beslissen wat er voor hun deur gebeurt. En met een wijkbrede uitrol blijft het gevaar op de loer liggen dat de palen compleet verkeerd terechtkomen. En ik denk, als je nog steeds kan zeggen van, joh, dit is echt compleet verkeerd geplaatst, dit werkt niet, ja, denk ik dat we een hoop inwoners tevreden houden in Rijswijk. Dat was hem voor de eerst termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Ja, dank u wel, mijnheer Kaffa. De heer Kruger, Beter Voor Rijswijk. O ja, mijnheer Weterings, wilt u uw microfoon uitzetten?

De heer Kruger (BvR): Dank u wel, voorzitter. Ik kan kort zijn, we kunnen instemmen met het stuk wat voor ons ligt. Echter een kanttekening. Veel plaatsen en gemeenten en ook hier in Rijswijk hebben last van laadpaalklevers. En dat wordt in het stuk een beetje afgedaan, ach, het heeft geen wettelijke basis om dat te gaan verbieden. Toch denk ik dat met wat creativiteit er wat meer mogelijk moet zijn. Want als je, als u nu ziet dat in plaatsen mensen amper een plek kunnen vinden om hun auto op te laden omdat iemand dat nodig vindt om daar de hele avond te staan terwijl zijn accu is volgeladen. Asociaal gedrag want je voorkomt dat een ander zijn auto kan laden. Ik denk toch dat u serieus moet denken om daar toch een oplossing voor te vinden. En met een beetje creativiteit, je kan bijvoorbeeld een laadplek kan je een blauwe zone maken met een parkeermogelijkheid van maximaal vier uur. Dan ben je na vier uur sowieso in overtreding. Mensen hoeven niet te vergeten die auto weg te halen. Tegenwoordig iedere moderne auto, dan heb je een app op je telefoon zitten, die geeft aan van, hij is nu vol, ik kan hem weghalen. En ik vraag in ieder geval om dat mee te nemen om daar te zoeken voor een creatieve oplossing om dat tegen te gaan. Want ik lees dat helaas niet terug in het stuk.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kruger. Mevrouw Van der Weij, D66.

Mevrouw Van der Weij (D66): Dank u wel, voorzitter. Vandaag deel ik met uw visie over laadpaalbeleid enkele vragen. Echter de manier waarop dit stuk tot stand is gekomen is anders dan anders en wil ik toch even aandacht voor vragen. We hebben namelijk door middel van loting mensen geselecteerd om mee te denken over wat we van dit beleid vinden en wat we graag zouden meegeven. Dit is geïnspireerd op het zogenoemde burgerberaad. Ja, en nu nog in het klein als pilot binnen onze eigen partij. Maar met een mooie ervaring bevlogen burgers met verschillende perspectieven. De een met, de ander zonder auto, de een met elektrische auto, de ander zonder, jong en oud. Burgers uit de wijken met en zonder parkeerdrkte. En dat brengt me eigenlijk een hele lange tekst. Maar het verzoek is ook om het bondig en kort te houden, een dilemma. Maar ik zal me best doen want de gehele tekst kunnen we ook later als D66 naar buiten brengen. Dus ik ga me even beperken tot een aantal punten en specifiek even tot de motie. En dus eerst wat woorden waarbij ik de teksten dus vooral weglaat. Tijdsvensters, hebben we veel over gediscussieerd en is ook teruggekomen nu in het voorstel dus dat is hartstikke mooi. Het is nog niet geïmplementeerd en dat staat er nog niet maar het wordt wel onderzocht en daar zijn we blij mee. Dan hebben we in het Forum discussie gehad over integraal

bekijken. Niet een afvalbak en een laadpaal, een afvalbak is nu misschien wat gevoelig, daar hebben wij toen niet over nagedacht, maar een afvalbak en een laadpaal naast elkaar en allemaal plekken wat de openbare ruimte vervuult zonder daar goed over na te denken. In het burgerberaad noemen we dat, iets wat ik zelf normaal niet zou zeggen maar toch even met eer aan deze groep mensen, een schijtpaal gingen noemen. Lantarenpaal, een laadpaal, alles bij elkaar. En de vogels, jullie snappen hem denk ik wel. Goed, deelauto's, elektrisch vervoer, daar staat nog niks over in deze strategie maar we pleiten er wel voor om na te denken over eventueel deelauto's elektrisch en experimenten daarmee, zoals in onze buurgemeentes ook al gebeuren. Dat brengt me meteen naar de motie en de motie gaat ook over buurgemeentes deels, over de kabelgoten. Het dilemma wat ook al geschetst wordt door mijnheer Kruger. Over kabelgoten en het claimen van parkeerplekken, wat ook al gebeurt zonder kabelgoten. Maar we zouden graag wensen dat de pilot bij de burens en bij andere gemeentes goed in de gaten wordt gehouden. Wat betekent dat, het niet dan wel, wel toestaan, aanleggen van kabelgoten, kabels over de grond, de veiligheid, aansprakelijkheid maar ook de parkeerdruk. Het is allemaal natuurlijk heel erg op de auto gefocust en dat is ook het tweede deel van onze motie. In die motie ook de vraag om het STOMP-principe en deze laadpalenstrategie op elkaar te laten aansluiten. Want het stimuleren van laden kan niet het stappen en trappen in de weg gaan staan natuurlijk. Of zien we dat verkeerd? En als laatste nog kort aandacht voor de communicatie. Weten wat er kan op het gebied van laden, niet alleen voor de burgers, particulieren, maar ook voor de vve's. Dat verdient wat ons betreft wat meer aandacht. Wij, D66 Rijswijk, en de betrokken burgers bij deze woordvoering in het bijzonder zijn benieuwd naar uw reactie. En als laatste zou ik nog even reageren op het voorstel wat er ook ligt vanuit Rijswijks Belang. We hebben er ook in het Forum best wel uitgebreid over gesproken en we zijn dan ook benieuwd, ja, of het zo kan zoals het staat in het amendement? Daar kan de wethouder allicht even op reflecteren. Wat ons betreft biedt het ook kansen voor de toegankelijkheid, toegankelijkheid en inclusie. Want als mensen zelf plekken kunnen aandragen of opmerkingen kunnen geven op plekken, kan er waarschijnlijk nog wat richting worden gegeven waar dat nodig is om de inclusie te bevorderen van mensen die minder makkelijk ter been zijn. We horen graag van de wethouder hierover. Dit was de termijn. Mijn dank ook aan alle burgers die hebben meegedacht.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Weij. De heer Geleijnse van het CDA.

De heer Geleijnse (CDA): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik kan eigenlijk heel kort zijn, het CDA is positief over dit voorstel. Ik denk dat het goed is als Rijswijk zich goed voorbereidt op elektrisch rijden en dat gaan we met zijn allen steeds meer doen. Toch wil ik hardop een overpeinzing meegeven en ook de wethouder een vragen om daarop te reageren. En dat is toch, het staat ook in het voorstel hoor, er wordt zoveel gevraagd van het elektriciteitsnetwerk. Ik maak me daar echt zorgen over. Je ziet ook in sommige delen van het land al stops, dat er niet meer ontwikkeld kan worden. En ik ben gewoon ook bang dat wij als raad of als gemeente ook misschien wel keuzes moeten gaan maken, wat kan er wel? Een laadpaal of een woonwijk of anderszins? Want ik maak me daar gewoon wat zorgen over dus misschien dat de wethouder daar nog op wil reageren?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Geleijnse. Dan kijk ik naar uw raad. De heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui (PG&R): Ja, dank, voorzitter voor het woord. Mijn fractie is ook, staat heel positief tegen dit raadsvoorstel. In tegenstelling wat in het verleden vaak heeft plaatsgevonden, dat er gewoon laadpalen doelloos en lukraak gewoon in de wijk plaatsvinden, zoals het geval eerder wat ik ook met het college heb besproken. Dus daarom wij gaan hier voor stemmen. Echter de twee amendementen van Rijswijks Belang. Ik wacht eerst de reactie van de wethouder voor wat betreft de doelgroepen en de logistieke vloot. Wellicht mijn inziens zien wij daar geen noodzaak in want ja, goed, Tesla's of andere grote jongens, die kunnen gewoon

makkelijk bij de snelladers omdat het zakelijk verkeer betreft. Voor wat betreft de kaarten. Ik vind dat wij nu in een digitaliserende wereld zitten met tomtoms en navigatiesysteem dus het is heel makkelijk om dan laadpaal te traceren. Dus ik zie daar geen noodzaak om dit amendement te steunen. Dank hiervoor.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Dan geef ik graag het woord aan wethouder Van de Laar en wil ik hem vragen te reageren op de ingediende amendementen en de motie en een aantal vragen die gesteld zijn. Aan u het woord.

De heer Van de Laar: Voorzitter, dank u wel en ook al dank voor alle vragen. Rijswijks Belang. Scope is bewoners en bezoekers, daar vraagt u specifiek om, en iedereen die behoefte heeft eigenlijk om de auto te laden. We richten ons vanuit de gemeente vooral met deze strategie op de laadbehoefte van de particulier. En primair gaat het erover dat er zoveel mogelijk laadpunten op particulier terrein worden gerealiseerd. Dat geldt ook voor de zakelijke markt. Dat is echt de ladder van laden staat op nummer één. Maar dan wat we nog in de openbare ruimte moeten regelen, gaan wij als eerste uit van de laadbehoefte van onze inwoners. En waarom? Omdat de zakelijke laadbehoefte vaak op een andere manier wordt ingeregeld, om het zo te zeggen. En het gaat dan over vrachtwagens, het gaat over grote logistieke vloot, het gaat over bestelbusjes en dat doen bedrijven vaak zelf. En ook bestelbusjes hebben garages, daar kunnen ook laadpalen gemaakt worden. Maar de laadinfrastructuur zoals die wordt aangelegd, die is natuurlijk niet exclusief voor inwoners. Kan je ook gewoon als je moet laden daar je auto aan de stekker hangen. Dus dat is de redenering hierachter en daarmee is het amendement, zou ik ontraden omdat dat een andere, nou, niet nodig is. Ten aanzien van dat tweede punt. Alle opmerkingen, kan ik u toezeggen, worden meegenomen, alle opmerkingen die gemaakt worden. En dat gaat niet alleen over veiligheid, iedere opmerking, ook over de locatie of over mindervalide of wat, dat wordt gewoon in overweging genomen. Dan is daarmee ook dat amendement eigenlijk overbodig, zou je kunnen zeggen. Maar ik ontraad het omdat er wordt ook opgeroepen om niet op voorhand iets verwijderd worden maar iets wat er nog niet is valt ook niet op voorhand te verwijderen. Het wordt allemaal ingewikkeld. Ik denk dat het er nu gewoon vrij simpel staat met de toezegging dat we gewoon al die opmerkingen die worden gemaakt op die plankaart, dat we die serieus afwegen. En het doel is natuurlijk helemaal niet om op een gekke plek die onhandig is op wat voor manier dan ook een laadpaal te zetten. Daarmee zeg ik ook, reageer ik op de heer Kaffa, voorzitter. Het is helemaal niet de bedoeling dat palen compleet verkeerd terecht komen in de openbare ruimte maar dat kan ook nog dus gewoon worden aangegeven op die kaart. PGR noemt het terecht punt, laadpaalkleven, wat inderdaad een probleem kan zijn. Hetzelfde punt met het claimen van een parkeerplaats op het moment dat daar een particulier laadpunt zou zijn. En nou ja, u heeft gelezen dat er op dit moment de handhavingmogelijkheden discutabel zijn op zijn minst. Maar ik hoor uw oproep en de burgemeester en de handhavers horen dat ongetwijfeld ook dus. En we hebben ook toegezegd dat we dat zullen volgen zodat dat zo min mogelijk gebeurt. Ik denk dat de markt ziet dat ook en ik denk dat dat een veel grotere incentive is. Misschien zeg ik het wat moeilijk maar wij kunnen dat handhaven, laadpalen, maar een bedrijf wat energie levert, als daar iemand lang aan de paal staat en uiteindelijk niet meer oplaadt, verliest zo'n bedrijf winst. Dus ik denk dat er uiteindelijk daar, zijn die partijen met elkaar over in gesprek dat je eigenlijk dubbel zoveel gaat betalen op een moment dat je daar staat. Ik denk dat dat een veel grotere motivatie gaat zijn voor mensen om niet de auto of die plek te behandelen als een parkeerplek. Ten aanzien van D66, heel goed idee ten aanzien van de deelauto's. Dat staat er op die manier niet in maar we zijn ook bezig met deelmobiliteit beleid. We gaan dat regionaal vormgeven, in ieder geval, dat is mijn insteek. Dat we, als je het hebt over auto's en scooters en fietsen, dat wil je eigenlijk niet binnen de gemeente alleen maar ook gewoon bovenlokaal regelen omdat er heel veel verkeer zien wij tussen de gemeenten zit. Dus ik heb voorgesteld in de regio, in ieder geval Haaglanden, om dat samen op te pakken. Ik denk dat het heel goed is om daar de elektrificering ook mee te nemen. We moeten iets goed in de gaten houden maar ik heb het

onderwerp er niet bijgezet maar ik heb wel erbij gezet, dat doen we. Ja, dat is fijn. Ja, dat is geruststellend. Laden kan, ben ik helemaal 100 procent met u eens en daar hebben we het ook in het Forum met GroenLinks over gehad, laden kan niet contrair zijn op de laadstrategie aan het STOMP-principe. Het STOMP-principe is dan ook helemaal ingevoerd in deze strategie. Ten aanzien van de inclusie heb ik uw vragen gehoord en zal zeker mee worden genomen in die strategie. En dan CDA tenslotte, de capaciteit van het netwerk, dat is wel een heel groot probleem. Dat zien we bijvoorbeeld ook bij de woningbouw en de aansluitingen daarvan. Dat is precies de reden waarom we er een strategie van moeten maken omdat er een schaarste is op dat netwerk. En omdat we aan de hand van een strategie die we dan vanavond met elkaar samenstellen, met Stedin in de meeste gevallen in gesprek kunnen gaan, waar kunnen we dan geconcentreerd bijvoorbeeld die laadpleinen aanleggen en in welke wijken kunnen we als eerste de laadpalen uitrollen zodat we daar een stabiel netwerk krijgen? Maar het is absoluut iets wat onze aandacht heeft en ook van de elektriciteitsleveranciers. Dat was de eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Dank, wethouder Van de Laar, voor de heldere beantwoording. Ik kijk naar uw raad. Mijnheer Weterings van Rijswijks Belang.

De heer Weterings (RB): Voorzitter, dank. Ook dank voor de heldere uitleg over amendement één, wethouder. Heel goed dus die wil ik ook bij deze laten vervallen of in te trekken, die is helder. Alleen bij amendement twee, voorzitter, hebben de wethouder en ik toch een geschil. Want in de normale tekst, in de aangeboden tekst staat, ook hebben zij de mogelijkheid om opmerkingen te plaatsen als een laadpaal omvalt toch op een onveilige plaats is geprojecteerd. En daar komt die, het zal niet mogelijk zijn voor de inwoners om te stemmen op een locatie of om laadpalen te laten verwijderen. Dus u geeft daar geen ruimte in. Wij willen dat graag anders geformuleerd zien, dat de inwoners ook de mogelijkheid hebben om opmerkingen te plaatsen als een laadpaal onverhoopt toch op een onveilige plek staat en ook op een onhandige plaats is geprojecteerd. Dan dat die opmerkingen in behandeling worden genomen en alsnog een keer opnieuw worden beoordeeld. Dat vragen wij want we vinden de keus, u geeft ze geen keus. Soms gebeurt er wel eens dat er, hebben we meegemaakt, gaat om lantaarnpalen en stroomkasten worden vaak op een onhandige plek neergezet. En dan vinden wij van Rijswijks Belang dat de bewoners toch een keus moeten hebben om dat te melden. En dat geven we aan ins ons tweede amendement. U mag het zelf nog een keer beoordelen of dan die bewoners daar wel of geen gelijk in hebben. Dus het gaat even om een tekstuele aanpassing, geen hele grote maar wel een hele fijne. Dank u wel. Dus die wil ik wel aanhouden dus in stemming brengen dan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Ik begrijp dus dat u het eerste amendement, kanttekeningen over gebruikersgroepen, deze intrekt. Ja, prima. En de andere handhaaft? Ja, dank u wel. Mijnheer Kruger van Beter Voor Rijswijk.

De heer Kruger (BvR): Dank u wel, voorzitter. Even ter verduidelijking in het antwoord van de wethouder heb ik begrepen dat u denkt aan een mogelijkheid dat iemand laadt zijn accu, die is vol, en die laat hem lekker aan die paal staan omdat die geen zin heeft of dat die dan weer een andere plek moet zoeken. Dat dan bijvoorbeeld de leverancier na bijvoorbeeld tien minuten niet opgehaald kosten in rekening gaat brengen gelijk aan betaald parkeren bijvoorbeeld. Om daarmee dus aan te moedigen die auto weg te halen want anders loopt die erop leeg. Bedoelt u iets in die richting waar u het net over had? Omdat die energieleverancier er ook belang bij heeft dat er optimaal gebruik wordt gemaakt en dat kan hiermee worden voorkomen.

De voorzitter: Dank, mijnheer Kruger, voor uw vraag. Ik kijk naar mijnheer Kaffa van Wij. Rijswijk.

De heer Kaffa (WIJ.): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik zal het zo kort als mogelijk proberen te houden. Enige vraag die ik heb is betreffende de motie van D66, GroenLinks. Ik begreep niet helemaal, ik kon niet helemaal goed van de wethouder, ontraadt die deze of zegt die van, het is volledig overbodig. Ik kreeg even niet helemaal de juiste tendens mee en daar wilde ik graag nog even antwoord op omdat die voor mijzelf of voor ons ietsjes te zweverig was in het verzoek richting het college. Dus ik hoor graag hoe de wethouder hierin staat? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kaffa. Mevrouw Van der Weij van D66.

Mevrouw Van der Weij (D66): Dank u wel, voorzitter. Allereerst, de motie is ingediend door D66, GroenLinks en ondertussen ook PvdA, dat er ook bij staat online. Dus mocht iemand dat gemist hebben, kunt u dat nog vinden. En wethouder, bedankt voor de toezegging om bij de plankaart goed na te denken over alle opmerkingen die daar komen, inclusief de inclusie. En natuurlijk bedankt voor, dat doen we. Ik neem aan dat het op de deelauto's is maar misschien is het ook nog wel op andere dingen als het integraal bekijken of als ... Ik weet niet. Ja, ik dacht, ik kan nog wat van de dingen noemen die ik heb genoemd. Maar, nou ja, ik denk dat dat wel goed komt maar ik zou het toch graag wel een beetje bevestigd willen zien. Communicatie met de vve's heb ik genoemd, een aantal dingen staan natuurlijk in de motie. De tijdsvensters, maar had u zelf ook al genoemd. Dus ik ben benieuwd maar dat klonk in ieder geval heel goed dat we dat gaan doen. En dat was mijn tweede termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Weij. Ik geef het woord aan de wethouder Van de Laar.

De heer Van de Laar: Ja, dank u wel. Het was inderdaad dat integraal bekijken. Maar daarmee gaf u zelf ook nog een ander onderwerp van de vve. We zullen op de website in ieder geval de informatie aanpassen en ook specifiek richten voor de vve's wat ze daaraan zouden kunnen doen. Ik heb inderdaad geen appreciatie gegeven van de motie die voorligt maar wel inhoudelijk iets gezegd over het STOMP-principe. Daarmee gaf ik indirect wel aan dat we de motie prima kunnen leven maar ik ben altijd wel voorstander als de raad er zelf over stemt. Ten aanzien van BVR, dat is exact wat ik bedoelde maar daarbij gaf ik ook heel duidelijk aan dat die regie dus, of die regie, gewoon het hele regelen, dat dat iets is van die leveranciers zelf. En die zijn daar nu proeven mee aan het doen dus dat gebeurt nu. En ik vermoed dat dat in de, nou, vrij nabije toekomst vermoed ik gewoon de realiteit zal zijn. Maar dat is dus niet iets wat de gemeente aan zet is. En aan Rijswijks Belang, ik denk dat ik daar voldoende over heb gezegd. Ik blijf bij de appreciatie ontraden. Maar u maakte nog een opmerking dat lantaarnpalen, et cetera, vaak op een verkeerde plek worden gezet. Het is al eens voorgekomen inderdaad, ik heb die foto ook wel eens gezien, maar dat is echt niet, dat zijn echt de uitzonderingen. En ik wil daarmee ... Ja, ik zie gelijk een handje maar ik neem aan dat iedereen wel ziet dat dat echt af en toe een uitzondering is en dat dat voor de rest uitstekend gaat, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Weterings wil u interrumpen.

De heer Weterings (RB): Voorzitter, dat klopt wat de wethouder zegt maar dan kan de burger daar toch een opmerking over maken en dat vraag ik in mijn amendement. Als het onhandig is geplaatst, moet je dat gewoon toch kunnen melden. En in uw eerste tekst sluit u dat uit en daar gaat het ons om.

De voorzitter: Mijnheer Van de Laar.

De heer Van de Laar: Nou, wellicht dat u dat zo interpreteert, dat is zeker niet de strekking van het geheel. En ook bij verkeerd geplaatste elektriciteitshokjes of lantaarnpalen, lichtmasten, was ook geen amendement nodig. Dat is natuurlijk niet onze bedoeling van de gemeente. Dus iedere opmerking die een inwoner daarover

maakt, die wordt natuurlijk gewoon serieus behandeld en dat wordt gecorrigeerd als dat inderdaad op een onveilige of onhandige plek staat. Voorzitter, einde.

De voorzitter: Ik zie mijnheer Weterings, een laatste interruptie.

De heer Weterings (RB): Het staat toch duidelijk in uw tekst, het zal niet mogelijk zijn voor de inwoners om te stemmen op een locatie of een laadpaal te laten verwijderen. Staat in uw tekst. Dus u zegt, ja, u zegt nou het tegenovergestelde dan wat er in uw tekst staat. Kan u dat uitleggen?

De voorzitter: Mijnheer Van de Laar, nog een laatste keer.

De heer Van de Laar: Ja, het is de plankkaart waar mensen kunnen opmerkingen over maken. Maar niet zoals bij bijvoorbeeld bij Leeuwendaal het geval was bij de ondergrondse containers, dat je het op een andere plek kunt stemmen of weg kunt stemmen om het zo te zeggen. Maar er wel de opmerkingen over maken dat die op een onhandige of een onveilige plek staat en dan wordt die gewoon aangepast.

De voorzitter: Dank u wel. Dank aan wethouder Van de Laar voor de tweede termijn. Ik ga ... Ik stel voor het amendement in stemming te brengen en dat gaat over amendement met als titel, plankkaart als informatieverstrekking.

De voorzitter: **Met 20 stemmen tegen en 5 voor is het amendement verworpen.** Dan breng ik graag de motie in stemming. De motie, onderzoek de kabelgoot en STOMP. **Met 17 stemmen voor en 8 tegen is de motie aangenomen.** Dan brengen we het raadsvoorstel zelf in stemming. Raadsvoorstel Strategie laadinfrastructuur 2023-2030.

De voorzitter: Ja, **met 23 stemmen voor en 2 tegen is het raadsvoorstel aangenomen.**

24 Zienswijze Veiligheidsregio begroting 2024-2027

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 24, de zienswijze over de Veiligheidsregio Haaglanden begroting 2024-2027. Even kijken wie de eerste indiener is. De heer Geleijnse, u bent de eerste indiener. Wilt u het woord voeren over het amendement?

De heer Geleijnse (CDA): Ja, graag, voorzitter. En dat ga ik proberen kort te houden. Allereerst veel respect uiteraard voor en dank aan al die mensen die vanuit die Veiligheidsregio Haaglanden dag in dag uit de veiligheid van ons allemaal in de regio vergroten. Maar die Veiligheidsregio die vormen we met meerdere gemeenten en iedere gemeente draagt daar financieel aan bij. En dat is prima. Maar voorzitter, die verdeelsystematiek om het bedrag per gemeente te bepalen is al jaren nadelig voor ons Rijswijk. En niet een beetje nadelig. Per jaar een bedrag van drie tot vier ton en dat al jarenlang en het nadeel ligt dus al ruim boven de miljoen euro en loopt verder op. Die verdeelsystematiek is niet rechtvaardig en niet wenselijk. Daarom is een evaluatie van die systematiek gewenst en snel voor september dit jaar. Daartoe heeft mijn fractie het initiatief genomen een amendement te schrijven, een amendement met steun van alle fracties in deze raad. We vragen u, burgemeester, we vragen u, burgemeester dan ook om dit punt dringend ter sprake te brengen en het bestuur van de Veiligheidsregio vragen we met klem om de gewenste acties met spoed aan te pakken. Mocht het gewenste resultaat uitblijven, dan is deze raad bereid om vervolgstappen te zetten,

zoals het op een andere wijze compenseren van de extra lasten. Voorzitter, alle vertrouwen in u om deze belangrijke opdracht vanuit onze raad een stap verder te brengen. We hopen op korte termijn op goed nieuws. Weet dat de gehele raad u steunt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Geleijnse. Is er nog ... Mijnheer Van Dam van Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam (WIJ): Ja, hoewel we de Veiligheidsregio enorm belangrijk vinden en al het werk enorm waarderen wat ze doen, zijn we toch iets minder enthousiast over de verdeelsystematiek. Die is namelijk nog steeds niet aangepast en ook is er niet voldoende gekeken naar de besparingsmogelijkheden. Om deze redenen hebben wij samen met andere fracties een amendement ingediend. Wanneer de zienswijze wordt gewijzigd aan de hand van het amendement kunt u ook op onze steun rekenen. We streven naar een duidelijke tekst waarin de genoemde kwesties serieus worden genomen en er gezocht wordt naar een verbetering in de verdeelsystematiek en de mogelijke besparingen. We hopen dat de Veiligheidsregio's openstaan voor onze suggesties en dat het volgend jaar wel een keer terug te zien is in de stukken.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. Nog andere raadsleden die het woord willen voeren? De heer Weterings van Rijswijks Belang.

De heer Weterings (RB): Voorzitter, dank u wel. De verdeelsystematiek is al langere tijd niet rechtvaardig en wenselijk. Spijtig dat dit al jarenlang speelt en nog steeds geen concrete toezeggingen gedaan zijn om de verdeelsystematiek aan te passen. We steunen daarom het voorliggende amendement om dit eens onder de aandacht te brengen in de Veiligheidsregio. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Mevrouw Woudstra van D66.

Mevrouw Woudstra (D66): Ja, en ik vul aan wat mijn collega's hebben gezegd dus ik kan niet herhalen wat eerder is gezegd. Maar even ter verduidelijking, er is net een zin opgenomen over wat anders misschien goed zou zijn om het bedrag anders in te vullen. Dus dat we als Rijswijk graag dan een andere of extra brandweer of preventiezorg zouden zien. Want ze zijn trots op onze brandweer maar het moet wel duidelijk zijn dat we die met de regio dragen als dat er een regio is en dat die verdeling ook eerlijk is. En anders zijn er misschien best manieren te bedenken om dat Rijswijk ook krijgt waar het dan rechttop heeft. Want brand en brandpreventie is erg belangrijk en ik hoop dat Haaglanden zich daar ook gesteund in voelt door wat wij hierover hun zeggen vanavond.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Nog anderen voor de eerste termijn? Mevrouw Van Nunen van Partij van de Arbeid.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ja, ik herhaal niet wat anderen hebben gezegd maar ik heb in contact met het CDA wel een nieuwe vorm in het amendement gevonden. Het bevat eigenlijk een verzoek, een motie en een tekstwijziging. Ik vroeg me even af, misschien kan de burgemeester daar ook op antwoorden, hoe dit samen kan gaan en dit een amendement heet? Want het is eigenlijk amendement/motie. Er wordt ook een verzoek aan u gedaan. Ik hoor dat graag hoe dat kan?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Volgens mij, zijn er nog anderen die het woord willen voeren? Nee? Zoals ik ook in de Forum-vergadering heb aangegeven was mijn allereerste vergadering die ik bijwoonde, zag ik ook in het verslag wat mijn voorganger, de heer Verkerk daar heel nadrukkelijk naar voren heeft gebracht over deze verdeelsystematiek die niet transparant is en ja, voor Rijswijk ook nadelig uitpakt.

Dus ik heb dat ook verwoord in mijn allereerste vergadering. En nou, toen werd daar niet heel erg met enthousiasme op gereageerd. Het enige wat ik er toen uit kon krijgen was dat de nieuwe verdeelsystematiek als die er zou komen, dat de nieuwe uitgangspunten een jaar daarvoor op tijd geformuleerd zouden worden. Want de uitgangspunten van de huidige verdeelsystematiek zijn niet helder en daar ben ik het helemaal mee eens. Het amendement gaat uiteraard mij in die Veiligheidsregio wel helpen om het standpunt van onze gemeente goed te verwoorden. Wel zal ik u ook eerlijk zeggen, zij zullen onmiddellijk zeggen dat 1 september 2023 wel een heel ambitieus datum is om die evaluatie goed te kunnen doen. Het zou denk ik wel goed zijn als die datum misschien 2024 wordt, dan is dat misschien een extra tijd. Maar als u zegt van, nou, we handhaven die datum, vind ik dat ook prima. Het is uiteindelijk uw amendement. Ten aanzien van de, verzoekt de burgemeester. Inderdaad, dit is wel een verzoek aan mij en dat is meer een motie. Dus het is uw creativiteit geweest denk ik om het op die manier te verwoorden. Maar voor mij is de boodschap wel helder, het gaat om een verzoek aan mij om in overleg met de collega's dit over te brengen. Dus zo interpreteer ik het, als een soort oproep aan mij en met het amendement. Dus ik heb daar geen moeite mee zoals de wijze waarop deze is samengesteld. Maar ik vind het wel ook mijn verantwoordelijkheid om aan u terug te geven dat 1 september 2023, met het komend reces, natuurlijk zal dat niet uitvoerbaar zijn qua evaluatie. Maar als u zegt, nou, zo eerder als mogelijk kunnen we, als u dat op die manier leest, kunnen zij dat misschien ook op die manier interpreteren. Dan ga ik voor de tweede termijn het woord geven aan mijnheer Geleijnse.

De heer Geleijnse (CDA): Dank u wel, voorzitter, en dank voor de reactie op het amendement. Bijzonder samengesteld, dat ben ik met mevrouw Van Nunen eens. We hebben het wel van tevoren gecheckt of het kan dus we kunnen het zo over stemmen. Ik zou toch willen voorstellen ook aan de collega's om 1 september te handhaven en in de geest van die datum te handelen. Maar we zijn ook een ambitieuze gemeente en het is urgent voor ons. Ik bedoel, het gaat om een groot bedrag, zoals ik in de eerste termijn zei. We zijn inmiddels ruim voor een miljoen euro benadeeld en het loopt op elk jaar. Dus als ik zo naar de collega's mag kijken hoop ik op steun om het amendement ongewijzigd in stemming te brengen. Dank.

De voorzitter: Nog anderen? Mijnheer Van Dam van Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam (WIJ.): Ja, ik denk dat wij daarin mee kunnen gaan bij de vorige spreker, at het ongewijzigd laten natuurlijk wel rekening houdend met de uitvoerbaarheid, daar hebben we kennis van. Maar ook omdat deze kwestie gewoon al jaren speelt lijkt het me goed om dit gewoon zo te houden zoals het is.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. Kunnen wij overgaan tot stemming over het amendement? Ja? Dat is het geval. Nou, **met 25 stemmen voor is het amendement unaniem aangenomen** dus het is, de boodschap is helder. Een geamendeerde zienswijze, die moet ook opnieuw in stemming worden gebracht.

De voorzitter: **Met 25 stemmen voor is de gewijzigde zienswijze Veiligheidsregio Haaglanden aangenomen.**

25. Raadsvoorstel Tussentijds Advies over representativiteit PBO Stichting Omroep Rijswijk aan Commissariaat voor de Media (RV 23-049)

De voorzitter: We gaan door naar agendapunt 25. Raadsvoorstel tussentijds advies over representativiteit PBO Stichting Omroep Rijswijk aan Commissariaat voor de Media. Even kijken, ik heb hier genoteerd gekregen. Ik ga even kijken naar uw raad, mijnheer Van Dam staat op mijn lijst maar is, ik weet niet of ... Mijnheer Veerman? Of mijnheer Veerman, aan u het woord, D66.

De heer Veerman (D66): Dank u wel, voorzitter. In het Forum hebben we eigenlijk al een hele tijd gesproken hoe wij de vertegenwoordiging moeten zien vanuit het Commissariaat voor de Media en wat de betrokkenheid van de leden zou moeten zijn, die zeg maar ook een doelgroep die zij vertegenwoordigen. Nou, die uitleg hebben we gehad en ik denk dat de wethouder daar nou eigenlijk wel gezegd heeft hoe dat in elkaar steekt op dit moment. Daarnaast heeft de wethouder ook aangegeven toezegging gedaan om voor de komende jaren een notitie te willen opstellen om te komen tot een mediabeleid en daar ben ik op zich heel blij mee dat we daarnaar gaan kijken. Wat ik wel merk is dat veel gemeentes op dit moment worstelen met de vraag, aan welke eisen moet een lokale omroep voldoen? Dat is niet alleen hier in deze gemeente, dat de problemen rijzen en dat het teruggegeven wordt aan het Commissariaat. En dan dat gemeentes wachten dat zij verwachten dat zij met een antwoord komen en dat doet het Commissariaat dan niet. Dus onlangs heeft ook de Tweede Kamer bij monde van de staatssecretaris mediazaken van OCW aangegeven dat er een andere toewijzing en financiering moet komen. En dat is interessant want die moet ingaan per 2025. Er is ook een mooi plan opgesteld en dat meerjarenbeleidsplan heet ook dan mooi, de lokale omroep werkt echt. Nou, daar moeten we dus nog even op wachten. Maar wat het mooie is, is dat we dan ook eventueel als het mediastuk vanuit de gemeente klaar is en dit stuk bij elkaar voegen we in 2025, ook als de Tweede Kamer dat mediabeleid wil aanpassen, mooi de mogelijkheid hebben om met ons eigen stuk ook te komen tot, met in ons achterhoofd de nieuwe zaken die het media vanuit de Tweede Kamer wil regelen binnen deze regeling en onze eigen regeling bij elkaar kunnen brengen. Dus wat mij betreft zou dat een mooi beginpunt zijn van een nieuwe start.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Mijnheer Van Dam, Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam (WIJ): Ja, we zijn er in ieder geval van overtuigd dat elk lid dat op deze lijst staat voor deze omroep genoeg ervaring en kennis in ieder geval in huis heeft om de doelgroep waarvoor zij worden benoemd te kunnen vertegenwoordigen. Daarnaast is er wel wat kritiek gegeven in eerdere vergaderingen over hoe deze mensen zijn uitgekozen en vooral over de discussie van, ja, zet je daar nou professionals neer of zet je daar ervaringsdeskundigen neer? Ik begrijp die kritiek enerzijds wel. Anderzijds denk ik van, ja, het kan altijd beter. En laten we daar, en dat is dan misschien een aansluiting op mijn collega van D66, de komende jaren aan werken. Daarbij wil ik het laten voor de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ja, voorzitter, ik probeer nog even iets nieuws in te brengen. Ben het op zich wel ook eens met de woorden van D66 en van Wij. Maar er is naar aanleiding van onze vragen in het Forum is er een brief toegevoegd. Mijn vraag is aan de wethouder, hoe moet ik die duiden? Want het raadsvoorstel an sich is daardoor niet veranderd. Er is een brief toegevoegd met wel een wijziging, een voorstel tot wijziging in de PBO op basis ook van de discussie in het Forum. Wat is de status eigenlijk van die brief ten aanzien van het raadsvoorstel dat gewoon ons voorgelegd wordt ter besluitvorming? Daar heb ik nog wel graag een vraag over, een antwoord op. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Dan even kijken, mijnheer Van Nunnikhoven van Beter Voor Rijswijk.

De heer Nunnikhoven (BvR): Dank u wel, voorzitter. Het is zonder Van trouwens, het is alleen Nunnikhoven. Mevrouw Van Sahin is even druk. In het Forum al een aantal dingen besproken inderdaad. En inderdaad, daar kwam een paar dagen later een brief van de PBO binnen. Daar werd netjes op ons gereageerd over de dubbele functie. Dus mijn vraag is, is inderdaad bij u bekend dat de dubbele functie niet meer dubbel is? En mijn vraag

aan de wethouder is ook, heeft de gemeente ook gecheckt of de achterban ervan weten? Dat waren mijn vragen voor de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Nunnikhoven. Dan kijk ik naar mijnheer Ezinga van de VVD.

De heer Ezinga (VVD): Dank, voorzitter. Dank. Volgens de VVD is de PBO niet representatief voor maatschappelijke en culturele stromingen in Rijswijk. Dit is ook gebleken uit de discussie die we hebben gehad in het Forum. Dat komt onder andere doordat een lid van het PBO die door een gemeente Rijswijk gesubsidieerde instelling, Welzijn Rijswijk, twee stromingen in het PBO vertegenwoordigt. Ook zijn er instellingen die genoemd worden in de stukken van het PBO niet op de hoogte van hun indirecte betrokkenheid bij het PBO, kerk en sportclub. Dat de omroep nu na de discussie in het Forum opeens snel allerlei wijzigingen doorvoert in het PBO en bestuur van de omroep, is voor de VVD een perfecte illustratie hoe weinig serieus de omroep omgaat met het PBO en hun organisatie. Voorzitter, voor de VVD is dit allemaal iets te kort door de bocht en de VVD is dan ook van mening dat er geen positief bericht gestuurd moet worden naar het Commissariaat van de Media over de representativiteit van het PBO. Door dit aan het Commissariaat te melden zal de omroep binnen vier maanden een nieuw PBO kunnen samenstellen dat meer recht doet aan de eisen van de representativiteit van een PBO en brede steun in de Rijswijkse samenleving. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ezinga. Mijnheer Geleijnse van het CDA.

De heer Geleijnse (CDA): Ja, dank u wel, voorzitter. Voorzitter, in het Forum heeft onze fractie vooral ook gesproken over de doelgroep ouderen. Inmiddels, en dat kan ik ook tegen mijn buurman zeggen, is er dus voor die doelgroep een ander iemand aangezocht om zitting te nemen. Daar wil ik ook graag, net als mevrouw Van Nunen, graag even de reactie op van de wethouder en bevestiging omdat het lijstje nog suggereert dat het niet veranderd is. Dus dat hoor ik straks graag. Het is belangrijk volgens mij dat een oudere spreekt namens ouderen en niet een vrouw ... Kijk, die naam die staat er, ik ga haar niet noemen maar als ze meeluistert, dat is een vrouw met zo'n groot hart voor alles en iedereen en die doet zulke mooie dingen. Maar ik vind het gewoon nog mooier als een oudere zelf de doelgroep ouderen mag vertegenwoordigen. Dus dat is voor onze fractie belangrijk. Ik hoop ook echt dat de Stichting Omroep Rijswijk serieus verder gaat met deze programmaraad en het voorstel kan, mits de wethouder dat inderdaad kan bevestigen, zullen wij steunen voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Geleijnse. Zijn er nog andere raadsleden die het woord willen voeren in eerste termijn? Niet het geval. Dan geef ik het woord aan de heer Wit, wethouder Wit.

De heer Wit: Ja, dank u wel, voorzitter. En dank ook aan de raad voor de constructieve opstelling. Ik begrijp dat er best wel wat, nou ja, en zeker ook naar aanleiding van het Forum, dat er best wel wat vragen waren. Om meteen maar even op de vraag van de Partij van de Arbeid en het CDA en ook Beter Voor Rijswijk te reageren. Er is inderdaad een persoon toegevoegd die de ouderenstroming gaat vertegenwoordigen. Dat was echter niet meer mogelijk om nu nog in dit raadsvoorstel aan te passen. Wij hebben ook contact gehad met het Commissariaat van de Media en die hebben ook aangegeven dat die ene wijziging, want het is feitelijk gewoon een toevoeging aan de lijst, niet opnieuw door de raad hoeft. Dat is voor hen is het advies op deze huidige lijst voldoende. Dus dat is, nou ja, in ieder geval, er komt iemand bij. Even kijken, de Partij van de Arbeid. Ja, dat heb ik dan gehad. Dubbele functies is dan hiermee ook geschrapt. Ja, dan de VVD. Ja, u geeft aan, het bestuur van de omroep is opeens nieuw en de PBO is opeens veranderd. Ja, de wijziging in het PBO, ja, daar heeft u gelijk in, dat is wel naar aanleiding van de discussie in het Forum gebeurd. Wil ik wel bij zeggen dat een dubbele functie in het verleden ook op de lijst gestaan heeft en eigenlijk nooit tot discussie heeft

geleid. Maar goed, dit is inderdaad een wijziging die op laatste moment is gekomen. De wijziging in het bestuur, die is al echt voor dit Forum ingezet, kan ik u garanderen. Ik heb in het voortraject ook al gesprekken gehad met de nieuwe bestuurders omdat zij ook goed wilden weten hoe nou de situatie was. Voordat je in zo'n bestuur stapt lijkt me dat een hele verstandige stap om die op dat moment te zetten. Wat ons betreft, wat de gemeente betreft is dit een representatief PBO, zeker ook met de toevoeging van een nieuw persoon voor de ouderen. Het is uiteindelijk aan u als raad om daar een oordeel over te vellen. Ik denk dat ik alle vragen beantwoord heb, voorzitter. Ja, dank u wel.

De voorzitter: Ja. Dank aan wethouder Wit voor het beantwoorden van de gestelde vragen in eerste termijn. Ik zie dat mijnheer Nunnikhoven nog het woord wil voeren in tweede termijn.

De heer Nunnikhoven (BvR): Mijn vraag was nog niet beantwoord, of de gemeente gecheckt had of de achterban ervan wist?

De voorzitter: Dank u wel. Nog anderen? Mijnheer Geleijnse.

De heer Geleijnse (CDA): Ja, voorzitter, voor mijn fractie is het gewoon van groot belang en daarom vraag ik de wethouder nogmaals om dat nog duidelijker te zeggen. Want hij zegt letterlijk, er komt iemand bij. Dat klopt. En die iemand die erbij komt, die gaat in die programmaraad namens de doelgroep ouderen. Daar wil ik echt een bevestiging op. En ik vind het eigenlijk ook, als ik heel eerlijk ben, voorzitter, ik begrijp echt niet van de systematiek dat we dat Excel-documentje niet aangepast krijgen in het voorstel. Ik vind het gewoon jammer voor de duidelijkheid van zo'n voorstel en van de procedure. Dan denk ik, waarom kan dat nou niet? En misschien dat de wethouder daar ook gewoon op kan reageren? Want ik hou gewoon van duidelijkheid waar ik over stem en nu lijkt ik toch te gaan stemmen over een bijlage waar een naam staat bij een doelgroep die het niet is. Dus als dat kan zou ik het echt waarderen als dat gewoon zwart op wit gewoon er staat en die naam mag volgens mij ook gewoon openbaar worden. Dus dank.

De voorzitter: Zijn er nog andere raadsleden die het woord willen voeren in tweede termijn? Nee. Dan geef ik aan wethouder Wit het woord voor het beantwoorden van de gestelde vragen.

De heer Wit: Ja, dank u wel. En excuses aan de heer Nunnikhoven dat ik die vraag niet beantwoord heb. Nee, wij hebben niet persoonlijk zelf contact gehad met alle organisaties. Zoals u ziet bij de stukken is hij wel door het PBO, de voorzitter van het PBO een brief gestuurd dat alle organisaties op de hoogte zijn gesteld van het feit dat deze mensen in het PBO zitten. Wij hebben dit ook nog bij, in eerder stadium, al bij de omroep geverifieerd. Het is ook feitelijk niet aan ons om dat te controleren. We gaan er ook van uit, zeker als het PBO zelf een brief stuurt, dat dit gecommuniceerd is en dat dat correct is. Ja, en dan de vraag van ...

De voorzitter: Mijnheer Nunnikhoven wil u interrumpen.

De heer Nunnikhoven (BvR): Ja, dank u wel, voorzitter. Dat is dus niet bij allemaal gebeurd want ik weet er toevallig al één die het niet weten. En mijn advies was ook om de instanties of de verenigingen gewoon weg te halen. Want men zit voor een bepaald erin en er zijn gewoon ook verenigingen die hun naam niet gelinkt willen hebben aan een net zoals PBO of wat dan ook. Dus de reden waarom het er niet uit is gehaald. Maar nu staat er dus iets in wat dus niet helemaal waar is. Kan het zo zijn dat gewoon de verenigingen en de stichtingen eruit worden gehaald, ook voor in de toekomst? Dan denk ik dat er heel veel problemen worden weggenomen. Dank u wel.

De voorzitter: Ik geef graag het woord aan wethouder Wit.

De heer Wit: Ja, voorzitter. Nou, ik kan op dit moment niet de stukken gaan aanpassen maar ik wil wel in overleg gaan om te kijken of we in de toekomst de namen eraf kunnen halen. Ik zou eerlijk gezegd ook niet zo snel weten waarom dat niet zou kunnen. Maar goed, het is wel altijd het gebruik geweest om eruit te gaan of om dat wel te doen. Even weer terugkomend op de heer Van Enk. Van Enk zeg ik, excuses, excuses, excuses. De heer Geleijnse. Ik moet ook gewoon CDA zeggen. Ik neem aan dat u mij dat vergeeft en zo niet, dan hoor ik het straks bij de borrel wel. Nee, het is, ja, ik kan u ... Het is zeker dat er een nieuw persoon voor de ouderen in het PBO komt. De naam staat er nu niet bij. Nogmaals, ik ga de naam hier ook niet direct noemen omdat ik ook de naam niet weet maar en dus ook niet in de lijst kan aanpassen. En nogmaals, stukken aanpassen nadat ze al gepubliceerd zijn in de raadsvergadering, dat gaat gewoon niet. Dat kan alleen via amendementen vanuit de raad. Ik denk dat ik daarmee alle vragen beantwoord heb, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Wit, voor het beantwoorden van de vragen in tweede termijn. Ik stel voor dat wij tot stemming overgaan over het raadsvoorstel.

De voorzitter: **Met 23 stemmen voor en 2 tegen is het raadsvoorstel aangenomen.**

26.a Raadsvoorstel Retail- en Horecabeleid (RV 23-050)

De voorzitter: Dan gaan wij door naar agendapunt 26. Het raadsvoorstel Retail- en Horecabeleid Rijswijk. En dan ga ik kijken naar mijn lijst. Even kijken naar uw raad. Ja, mijnheer Ezinga, wilt u het woord voeren over dit onderwerp?

De heer Ezinga (VVD): Voorzitter, ja. Ja, zeker, ik wil daar wel iets over zeggen. Ik heb in het Forum daar ook nog wat over mogen zeggen als plaatsvervanger. Dus nou, ik voel me bijna verplicht om weer als plaatsvervanger wat te zeggen. Voorzitter, dank. We hebben een uitgebreide discussie met de wethouder gehad over dit voorstel. Ik heb slechts één vraag aan hem, of de wethouder in dit geval kan toezeggen de beleidsregels, zover die concreet worden, ook naar de raad kunnen worden gestuurd ter informatie? Want dat zou ons wel heel erg helpen. Graag zou ik daar het antwoord op willen. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ezinga. Dan kijk ik naar mevrouw Woudstra van D66.

Mevrouw Woudstra (D66): Dank u wel voor het woord. Ik hoop dat het ook namens de fractie van de VVD was. Ik weet niet hoeveel geesten we anders straks in de zaal hebben. Ik zal u geen mijnheer Sleddering noemen. Dank en wij hadden een aantal punten voor het Horeca- en Retailbeleid. We zullen proberen het zo kort mogelijk te houden maar omdat het voor ons een belangrijk punt is wil ik ze toch nog maken. Een andere inbreng dan in het Forum, weest gerust. Verandering en zekerheid, een bruisend Rijswijk, daar hoort voor D66 Rijswijk een prettige en moderne retail en horeca bij. Inwoners doen hun inkopen anders, stellen andere eisen en hebben te maken met onzekerheid over prijzen en inkomen. Dit voorstel biedt duidelijkheid. Met de focus op twee centra met een eigen identiteit en de kleinere gebieden met een wijkfunctie. Dat helpt bij beslissingen en het zorgt voor duurzame en rendabele investeringen. Groen en bruisend in de buurt. Voor een groen en bruisend Rijswijk zien we graag meer actie zoals actief meedenken met nieuwe ontwikkelingen in de horeca en retail en het als gemeente vertalen hoe dit past bij huidige bestemmingen. Het aanpassen van terrassenbeleid, het investeren in groen tot het helpen voorkomen van ondermijning. We roepen de wethouder op, voer de gesprekken met ondernemers en eigenaar over de veranderende toekomst. De gemeente heeft kennis over wat ergens mag of zou kunnen, hoe het zit met de buitenruimte, veilig verkeer en

hoe je duurzaam en betrouwbaar investeert. Zorg dat ondernemers actief door de afdeling economie worden bijgestaan door Met ondernemers dat gesprek aan te gaan en die kansen te bespreken. Toegankelijke en veilige centra. Onze centra verdienen het om toegankelijk en veilig te zijn. Centra met horeca en retail zijn belangrijk voor alle inwoners. Onze stoepen, fietsroutes, fietsvoorzieningen, OV-haltes, parkeerplaatsen en routes zijn niet altijd zo gemakkelijk voor iedereen. Dat betekent ook wat voor bevoorrading, de vrachtwagenroutes en de ligging van grotere winkels in woonstraten. Andere bevoorrading en veilige routes kun je op sturen. Dat vraagt wel een goede samenwerking tussen verkeer en economie met de wil om eruit te komen. Kan de wethouder bevestigen dat daar meer op wordt ingezet? En dan, kan het college, kan de wethouder nog toezeggen met de ondernemersvereniging in overleg te gaan over locatiekeuzes en de mogelijkheid van locatieruil, in de gesprekken de veiligheid op straat mee te nemen zodat ook veilige routes daar onderwerp van is, uit te dragen dat Rijswijk een toegankelijke stad is waar iedereen welkom is en dat drempels zoveel mogelijk worden voorkomen en vermeden, ook als je een onzichtbare beperking hebt, bijvoorbeeld met toegankelijke wc's. En zou de wethouder meegaan op een rolstoelsafari? We weten dat die best in is voor iets anders dus ik ben heel benieuwd of hij mee wil met mensen met een beperking door de centra heen om te zien hoe dat gaat en waar ze tegenaan lopen. En het betrekken van mensen bij passend beleid zodat er duidelijkheid is over buurten, welke rol en invloed ook het Horeca- en Retailbeleid voor hen is. En tenslotte zijn we heel benieuwd naar het vlammende betoog, onder andere over innovatie in horeca en retail, zodat we nog beter weten welke kant we opgaan met het Horeca- en Retailbeleid in Rijswijk. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Dan kijk ik verder naar uw raad. De heer Van Dam van WIJ. Rijswijk.

De heer Van Dam (WIJ.): Ja, voorzitter, ik vind de horeca in de basis een prima onderbouwd stuk waar ik blij ben met heel veel goede analyses en data die we als raad krijgen om ook in de toekomst te kunnen sturen. En met de conclusie dat we over twee mooie winkelcentra beschikken met een aantal mooie aanvullende winkelgebieden. Waar ik iets minder over te spreken ben zijn dat we een aantal deuren lijken te sluiten in het stuk. En dan gaat het over dat we van tevoren nu al zeggen dat we sommige supermarkten niet gaan neerzetten in sommige centra van Rijswijk. Dat vind ik jammer, aangezien we gewoon nog niet weten in hoeverre dat in de toekomst een toevoeging kan zijn aan onze wijken. Ja, dan zou ik zeggen van, joh, waarom sluit je dat nu al uit? Hetzelfde geldt voor bijvoorbeeld grootschalige horeca. Er is nu nog geen ondernemer die dat zou willen maar ja, je weet niet wat er in de toekomst gebeurt. Zeker niet als je als Rijswijk volgens de prognoses naar 70 tot 80.000 inwoners gaat groeien. Kijk, dat het werkt bijvoorbeeld zo'n supermarkt, dat wordt in hetzelfde stuk bevestigd met de toevoeging van de supermarkt in RijswijkBuiten. Waar we van een koopkrachtbinding van 75 procent naar een koopkrachtbinding van 85 procent zijn gegaan. Nou hoeft dat natuurlijk niks te zeggen over andere gebieden maar dat laat wel zien dat zo'n toevoeging echt iets waardevols toevoegt aan je stad, aan je wijk en aan de binding van je inwoners. Nou goed, heeft de wethouder al een toezegging gedaan in het Forum dat het niet per se wordt uitgesloten van tevoren maar dat u alsnog elke aanvraag in ieder geval goed in behandeling gaat nemen. Ik zou daar nog een keer zijn reflectie op willen hebben en nou, dat nog een keer herhaald wordt zodat we de zekerheid hebben dat dat ook echt daadwerkelijk gaat gebeuren. Daar zouden we blij mee zijn. En dan wacht ik even inderdaad de eerste termijn van de wethouder af voor dat hele vlammende betoog waar we naartoe gaan met het horecabeleid. En dan, ja, ik zie de wethouder lachen, dat wordt een grote opgave. Daar hou ik het voor bij mijn eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. Nou, jullie leggen de lat wel hoog voor deze wethouder, het vlammend betoog. Ik ben ook heel benieuwd. Even kijken. Mijnheer Smith van GroenLinks.

De heer Smith (GL): Dank u, voorzitter. De nota Retail- en Horecabeleid is uitgebreid besproken. GroenLinks kan zich hier in grote lijn in vinden en zal daarom ook voorstemmen. Maar zal wat betreft naast horeca en leisure ook alle andere ontwikkelingen die op welke wijze ook druk uitoefenen op de Landgoederenzone en niet in overeenstemming zijn met het uitvoeringsprogramma Landgoederenzone Rijswijk, scherp blijven volgen en indien nodig hier in vergadering aandacht voor vragen. Ook kijken we uit naar de startnotitie ter voorbereiding op en de komende participatienota en terrassenbeleid. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Smith. De heer El Majjaoui van de Partij voor de Rechtvaardigheid & Gelijkheid.

De heer El Majjaoui (PG&R): Ja, dank u wel, voorzitter, voor het woord. Nou, we hebben het stuk met interesse gelezen en we zijn blij dat er eindelijk een beleid komt met betrekking tot de horeca. Dat is ook, dat past ook prima in de veranderende dynamische omgeving. Dus ruimtelijke ordening van wat betreft, er moet er een balans komen tussen levendigheid en bruisende stad en het woongenot. Dat is heel belangrijk. Ik heb één vraag voor wat betreft de tekst, geen ruimte voor zware horeca in Rijswijk. Wat is de definitie hiervan? Want mijn inziens, een normaal café die in de toekomst zijn activiteiten wil uitbreiden met ook in de avonden geluidsoverlast en dat soort zaken, die kan ook voor geluid of voor overlast veroorzaken. Waar liggen de grenzen? En voor wat betreft terrassenbeleid, uitstallingen, wordt daar ook paal en perk aan gesteld ook vanwege de toegankelijkheid en de bereikbaarheid waarmee de leefbaarheid onder druk komt te staan. En het ook bijvoorbeeld de onlangs de supermarkt die geopend is, openingstijden, laden lossen in de vroege ochtend, wordt daar ook, is dit ook meegenomen in het kader van de handhaving en toezicht? Want er moet gewoon een balans komen tussen het woongenot en het inderdaad het draaiend houden van onze economie en ook gepaard gaat met levendige bruisende stad. Tot zover mijn vragen, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Dan kijk ik naar mijnheer Weterings van Rijswijks Belang.

De heer Weterings (RB): Voorzitter, dank u wel. In het Forum is al door ons aangegeven dat we ons goed konden vinden in het raadsvoorstel. En zouden we aan de wethouder willen vragen om in ieder geval de aandacht te blijven vestigen op de ondernemers, in gesprek te blijven. , u had daar laatst spontaan een ijsje gehaald , blijf dat vooral doen. Heel goed. Dus ja, complimenten, ga zo door.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Dan geef ik graag het woord aan wethouder Van Damme voor de beantwoording van zijn vragen en het houden van een mooi betoog.

De heer Van Damme: Dank u wel, voorzitter. En dank ook aan de raad voor de aanvullende vragen. In ieder geval fijn dat dit onderwerp op uw belangstelling kan rekenen. En uw betrokkenheid die u toonde in de Forumbehandeling met de vele vragen is door het college in ieder geval enorm gewaardeerd. Ja, en vanavond ligt dus echt het eerste overkoepelend Retail- en Horecabeleid van de gemeente Rijswijk voor ter besluitvorming. Ik zeg dus nadrukkelijk, het eerste, want nog niet eerder is er een dergelijk beleid voor de hele gemeente geweest. Tot nu toe werd steeds per winkel of horecaontwikkeling gekeken naar de wenselijkheid, maar we hadden dan niet scherp wat die ontwikkeling voor mogelijke gevolgen had voor andere locaties van winkels en horeca in onze gemeente. Dus dit beleid zorgt voor meer samenhang zodat retail en horeca beter van elkaar kunnen profiteren. En dat is echt belangrijk in tijden dat met name de fysieke retailzaken het in de brede linie ontzettend moeilijk hebben. De afweging die we hebben gemaakt tussen het belang en de mogelijkheden per centrumgebied ten opzichte van de andere locaties is tijdens participatieavonden getoetst met ondernemers, winkelpandeigenaren en inwoners. De ambitie is dus om zo'n compleet mogelijk voorzieningenaanbod voor inwoners van binnen en buiten Rijswijk te bieden. En daarin zijn die twee

hoofdcentra, de heer Van Dam begon er al over, Bogaard stadscentrum en Oud Rijswijk, duidelijk gepositioneerd. Bogaard stadscentrum, ja, dat weet u natuurlijk allemaal, dat wordt omgevormd tot een monofunctioneel winkelcentrum naar een multifunctioneel winkelcentrum. En om Oud Rijswijk toekomstbestendig te houden is het bestaande beleid, dat is de visie Oud Rijswijk uit 2012 maar dat jaartal moet u me even vergeven, verruimt door ook bijvoorbeeld de Kerklaan als aanloopstraat op te nemen, omdat er nog verschillende aantrekkelijke functies zitten. Het doel is niet, om mevrouw Woudstra daar alvast op te beantwoorden, om deze voorzieningen actief op te heffen of te verplaatsen maar wel om een geleidelijke verkleuring in gang te zetten die bijdraagt aan de beoogde compactheid van het centrum. Voor die vijf buurtcentra geldt dat wordt toegewerkt naar een levendige en aantrekkelijke centra die voorzien in de dagelijkse behoefte aan winkels, ontmoeting en zorg. En ook met voldoende ruimte voor horeca op de bedrijventerreinen en de bestaande gebouwen in de Landgoederenzone. Zodat bijvoorbeeld in het Havenkwartier en in Plaspoelpolder, met name ook in De Broodfabriek, het gebied daar en het Kesslerpark wordt ingespeeld op de behoefte van het nieuwe werken, waarin horeca ook gewoon een belangrijke rol vervult. Die supermarkten, de heer Van Dam begon er eigenlijk al over, maar die hebben echt een hele belangrijke rol voor de winkelcentra. Uit dit onderzoek namelijk blijkt dat de marktruimte voor bijkomende supermarkten in de gemeente beperkt is, ondanks de forse inwonersgroei. Daarom is er dus een zorgvuldig en specifieke keuze gemaakt voor de versterking van de belangrijke supermarktlocaties in de gemeente. Die supermarkten die zijn ook belangrijk voor de leefbaarheid en hebben een sterke sociale functie vlakbij huis. De supermarkten zijn echt de kurk waarop die voorzieningen drijven. Dankzij die buurtsupermarkt is er lokaal draagvlak voor de bakker, slager, de bloemist en tijdschriftenwinkel. Met dit beleid bieden we daarom voor supermarkten aan bijvoorbeeld de Henri Dunantlaan en het Ravesteijnplein het perspectief om uit te breiden. En voor een levendig aantrekkelijk Havenkwartier maken we een hoogstedelijk mandjessupermarkt nodig. En ik begrijp heel goed, de heer Van Dam, dat ieder gebied een supermarkt nodig zou hebben. Maar tegelijkertijd is het ook van belang dat bijvoorbeeld in die Henri Dunantlaan de mensen die wonen in de Strijp of in Eikelenburgh ook gebruikmaken van die supermarkt voor, ja, de winstgevendheid van zo'n supermarkt, dat die ook daar blijft. Want als een supermarkt daar wegvalt, dan is dat eeuwig zonde. Ik denk op het Waldhornplein is er bijvoorbeeld ook onvoldoende ruimte. Er is dus wel ruimte voor een supermarkt maar niemand heeft zich daarvoor de afgelopen jaren gemeld. En ook onvoldoende economisch perspectief voor een supermarkt, daarom heeft waarschijnlijk ook niemand zich gemeld. Dit plein krijgt in het beleid dan ook een positie als ontmoetingsplaats voor de buurt, bijvoorbeeld met maatschappelijke functies zoals sport en zorg. Nou, ik sta met het team EZ te popelen om in ieder geval al die oude beleidsregels aan te pakken. Terrassenbeleid wordt dan vaak genoemd. En ik zal u ook gewoon via een rib daarvan gewoon op de hoogte houden. Dus het is ook aan de collegebevoegdheid eigenlijk maar daar wil ik wel van afwijken door de raad goed te informeren gedurende de beleidsontwikkeling vooraf het proces of het proces in vaststelling en desgewenst nog, kan er nog een presentatie plaatsvinden. Maar goed, dat laat ik van uw wensen afhankelijk maken. Dan heb je natuurlijk het beleidsstuk is een beetje hoog over vaak maar het voorliggende beleid blijft echt niet hangen in een abstracte structuurkeuzes of ingewikkelde beleidsregels. Het mooie is dat in hoofdstuk 4 dus per centrumgebied concrete acties benoemd zijn die echt op korte termijn uitvoerbaar zijn. Deze acties die zijn tot stand gekomen door bij lokale ondernemers en gewoon echt op bezoek te gaan en hen ook uit te nodigen op onze participatieavond. En deze praktische acties valt te denken aan bijvoorbeeld het toevoegen van fietsenstalling in de Dr. Colijnlaan, of het plaatsen simpelweg van een verwijzingsbord naar een parkeerterrein aan de Henri Dunantlaan want die is nogal lastig te vinden. En het versterken van de samenwerking tussen ondernemers bij de Prinses Margrietsingel. Met het uitvoeren van dergelijke quick wins wordt dat dan vaak genoemd, worden die effecten van dit nieuwe beleid hopelijk snel zichtbaar en tastbaar voor inwoners en ondernemers. Ik ben blij ook trouwens dat GroenLinks de Landgoederenzone goed in de gaten gaat houden. Dat zullen wij als college ook gaan doen. En tegelijkertijd is de uitbreiding daar voor de horeca beperkt tot de

bestaande gebouwen, maar je moet ook wel de horeca ook de ruimte geven om gewoon te verdienen. Dus we zullen daar ieder initiatief nauwlettend volgen, net als u, en op die wijze ook gaan beoordelen, mocht er een innovatief nieuw concept of iets dergelijks komen. En als jullie dit beleid vanavond dus vaststellen dan kunnen we verder met het uitvoeren van die acties. Geven we meer duidelijkheid aan ondernemers en investeerders en hebben we een actueel afgewogen kader waaraan we nieuwe initiatieven kunnen toetsen. De ambitie van het college is in ieder geval om 2026 bij ieder zichtbaar gemaakte kans of geformuleerd als zwakte in het stuk, waar de gemeente een rol in heeft, een actie vanuit de gemeente op te voeren. Dat is niet alleen ijs eten, mijnheer Weterings, ik koop overigens vaker ijsjes maar deze had ik toevallig op Facebook gepost. Die ambitie heb ik dus en ik zal u daar ook daarvan in de P&C-cyclus op gezette tijden over van op de hoogte houden. Rijswijk kent echt vele prachtige retail- en horecaondernemers die stuk voor stuk zich inzetten voor de stad. Ook voor een maatschappelijk Rijswijk door hun betrokkenheid bij bijvoorbeeld het Strandwalfestival of Dickens Festival of de Kids Helden Festival hier in stadscentrum Bogaard. En het zijn dus ondernemers met veerkracht, lef, vertrouwen in hun zaak. Als we kijken naar hoe de meesten van die ondernemers zich door de coronacrisis hebben geslagen, dan zie ik ondernemers met creativiteit en doorzettingskracht. En met dit nieuwe Horeca- en Retailbeleid werken we samen met ondernemers, eigenaren van onroerend goed, inwoners, centrummanagers en gemeenten verder aan de positionering en profilering van een veerkrachtig Rijswijk. Dat is eigenlijk ook, ja, dan kom ik toch op de vraag misschien van of ik mee wil op een rolstoelsafari, mevrouw Woudstra. Ja, dat, ik heb de borden ook gezien, vind ik een hele goede campagne want dat is eigenlijk altijd een crime lijkt mij voor mensen die een beperking hebben. Dus als u het organiseert op een dag dat ik kan, dan, en ik niet ziek ben, dan kom ik. Dat zeg ik u dan toe. En die veiligheid is ook een heel belangrijk aandachtspunt, en niet alleen de verkeersveiligheid, dat wordt natuurlijk ook meegenomen in het mobiliteitsplan, maar ook gewoon de veiligheid daar op straat waar het gaat om bijvoorbeeld het keurmerk veilig wonen, veilig ondernemen, sorry, wat daar vaak ook een rol speelt. En ja, we werken dus nauw samen met die ondernemers en de centrummanagers om die verbeteringen ook door te voeren. Dan tot slot nog even, dus we sluiten echt niemand uit, mijnheer Van Dam. Iedereen is welkom om te ondernemen in Rijswijk, op de bestemming waar het kan zou ik zeggen. En tegelijkertijd moeten we ook juist kijken naar hoe de winkels en de horeca elkaar versterken in plaats van met elkaar concurreren zodat we die levendigheid in de stad juist ook behouden, en de sociale functie. De Partij voor de Gelijkheid. Ja, dat is dus ook meteen het antwoord eigenlijk op u, mijnheer Majjaoui, die balans moet inderdaad gevonden worden tussen wonen, levendigheid en overlast die wordt ervaren en die veiligheid. Dus dat kan ik daar nog in doen. En dan die zware horeca, ja, onder die categorie staat ook in het stuk, daar valt onder andere, ja, dat zijn dus echt horeca met echt aanzienlijke overlast in de omgeving. U kent misschien zelf het voorbeeld ook wel, geluid, veiligheid, geur en verkeer. Shishalounges moet je dan denken. Dancings. Ik weet niet of daar iemand nog komt.

De voorzitter: Ik zie dat mijnheer El Majjaoui u wil interrumpen.

De heer El Majjaoui (PG&R): Ja, dank, voorzitter. Als dat over zware horeca gaat en u hanteert het argument, omdat ze overlast geven dus geluidoverlast. Maar er zijn ook lichte horecagelegenheden die ook hun grenzen verleggen en ineens plotseling in die omgeving bevinden van overlast. Hoe gaan wij hiermee om? En de tweede vraag die ik net gesteld had over de handhaving en toezicht en handhaving qua toegankelijkheid, laden, lossen, terrassenbeleid, uitstallingen. Is dit ook meegenomen in dit hele. Als wij beleid voorleggen dan moet er ook gehandhaafd worden of toezicht worden gehouden.

De voorzitter: Helder. Dan aan mijnheer Van Damme het woord.

De heer Van Damme: Ja, nee, vanzelfsprekend. Kijk, er is nu weliswaar geen overkoepelend beleid maar er zijn natuurlijk wel beleidsregels waaraan getoetst wordt en waarop gehandhaafd wordt. En waar ook intensief contact mee is met de handhaving die gewoon de wetten en regels hier handhaaft. Dus dat zullen ze ook gaan doen. En zeker als de beleidsregels wijzigen zullen we ook de input van de handhavers meenemen zodat het ook makkelijk handhaafbaar of beter handhaafbaar wordt. Duidelijk is in ieder geval waarop gehandhaafd moet worden. Dat tot zover denk ik. Ja, dus nog even die zware horeca. Kijk, het kan natuurlijk altijd. Als het een goede plek is waar echt die hele overlast met geluid niet plaatsvindt, een of andere discotheek denk ik nog aan mijn tijd. Ja, of een nachtclub, iets dergelijks, dat kan maar dan moeten we echt wel een geschikte plek voor vinden. Het wordt niet uitgesloten maar we achten het eigenlijk dat we, nou ja, heb je ook een regiofunctie te vervullen dat daar meer mogelijkheden voor zijn. Voorzitter, dat voor antwoorden in eerste termijn wat mij betreft.

De voorzitter: Hartelijk dank, wethouder Van Damme, voor uw reflecties en de reactie op de gestelde vragen in eerste termijn. Ik zie dat mijnheer Ezinga het woord wil voeren in tweede termijn. Aan u het woord, mijnheer Ezinga.

De heer Ezinga (VVD): Dank, voorzitter. Ik kan mij goed herinneren dat we in het Forum spraken over de kwantitatieve ambities die in het stuk stonden. En dat wij graag, en dat gaf de heer Van Dam ook al aan, graag die kwalitatieve ambities in een vlammend betoog ook graag aanhoorden. Ik heb dan ook met veel plezier uw betoog aangehoord, voor zover dat kan met een beleidsstuk dat het dan ook vlammend en spannend wordt. Maar ik zie inderdaad die ambitie terug zoals u dat nu beoogt en daarvoor mijn dank. Ik had één vraag, één hele korte vraag zonder dat ik daar een betoog aan had vastgehouden van, kunt u mij toezeggen dat u ook de beleidsregels met de raad kan delen? Waarom? Omdat het stuk an sich, en dat is ook logisch gegeven de complexiteit en de grootte daarvan, best hoog over is. En wij ook wel eigenlijk vanuit de raad die beleidsregels zouden willen inzien. Kunt u dat toezeggen dat u die ook met de raad zou kunnen delen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ezinga. Mijnheer Van Dam van Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam (WIJ.): Ja, ik wil de wethouder in ieder geval bedanken voor de beantwoording van alle vragen. En ja, wat betreft zowel de supermarkten als de zware horeca, ieder geval dank voor uw toezegging dat we helemaal niks uitsluiten. En dat als er een heel mooi innovatief plan, in de woorden van wethouder Van Damme, komt dat we daar ten alle tijden gewoon daarvan zullen kijken en dat we in ieder geval niet meteen de deur sluiten dus dat is hartstikke goed om te horen. Daar ging het mij ook om want ik snap de analyse volledig dat we niet overal en nergens supermarkten gaan neerploppen want dan is het einde niet te zoeken. Dus ieder geval dank daarvoor en u zult onze steun ook hebben voor het voorstel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Woudstra van D66.

Mevrouw Woudstra (D66): Dank, voorzitter. Dank inderdaad voor alle toezegging van de wethouder, veel duidelijker geworden denk ik ook voor andere mensen en dank voor de steun ook op initiatieven die nu nog duidelijker wordt. En voor de toezegging natuurlijk op veilig ondernemen, verkeersveiligheid en het verbeteren daarvan om te kijken wat er kan en het betrekken van bewoners. We sluiten ons nog graag aan bij de woorden van GroenLinks en van uzelf inderdaad om goed te kijken naar de initiatieven in de Landgoederenzone en of die inderdaad passen bij de omgeving daar. Resteren mij twee vragen en nog één opmerking. U gaf aan een rib te sturen om ons op de hoogte te houden van de beleidsontwikkelingen. Mijn collega vroeg net ook al naar het anders toesturen van dat beleid. Is het openbaar dat beleid? Want als het ergens openbaar te vinden is vinden we het ook prima dat we het daar zelf opzoeken. En als u in een rib zou

kunnen opnemen wat dan ongeveer wanneer zou aangepast worden, dan zouden we het anders gewoon daar zelf kunnen volgen en vinden. Dan hoeft u ons daar niet elke keer op te wijzen, dat zou voor ons ook een prima optie zijn. Maar iets van een overzicht en een planning via een rib is erg fijn en waar we het kunnen vinden. U zei nog dat u niet, dat het een verkleuring is. Ik denk dat het inderdaad u bedoelt, het is in tijd, ik weet niet of mensen dat te begrijpen was, maar dat een winkelcentrum dan in tijd aanpast en zich steeds meer naar dit, op dit beleid gaat lijken. Dus dat daardoor de straat een andere kleur krijgt namelijk de andere functies. Maar dat we daar niet actief met een ruil of andere initiatieven mee omgaan. Maar ik zou u toch op het hart willen drukken om wel met die ondernemers over hun toekomst te praten. Dat het voor hun, nou ja, die wijzigingen van beleid niet altijd goed overkomen en ze niet altijd weten welke kant de gemeente opgaat, gewoon omdat ze daar met hun bedrijf bezig zijn elke dag en niet met wat wij hier hebben besloten. Dus ik denk dat het wel goed is om als we dat beleid snel zelf ook invloed op willen hebben, daar ook echt actief mee aan de slag te gaan en die ondernemers op te zoeken en anders ondernemers aan elkaar te verbinden. En we gaan heel graag die rolstoelsafari met u realiseren en ik zou zeggen rollend verder deze vergadering door.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Dan kijk ik naar u, mijnheer Geleijnse van het CDA.

De heer Geleijnse (CDA): Ja, voorzitter, mevrouw Woudstra heeft het over een rolstoelsafari en het is heel goed dat dat gebeurt. Maar ik zat te twijfelen of ik het ging zeggen maar ik ga het toch doen. Er zijn nog heel veel andere groepen die ook soms moeite hebben met toegang. En rolstoelsafari, dat geeft toch een beetje het gevoel van die ene groep maar ik zie al aan de non-verbale houding van mevrouw Woudstra dat ze precies eens is met mijn constatering, denk ik.

De voorzitter: Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra (D66): Ja, heel graag, mijnheer Geleijnse en ik zijn het zeker eens. Ik had in mijn bijdrage gezegd, alle zichtbare en onzichtbare en ik bedoelde dit als voorbeeld. We gaan zeker ook kijken of we andere dingen mee kunnen nemen en ook andere onderwerpen bespreken tijdens die safari. Maar daar zal ik graag nog uitleg over geven t.z.t. We zijn het helemaal eens op dit gebied.

De voorzitter: Ja. Dank voor uw reactie daarop. En volgens mij kan ik het woord opnieuw geven aan wethouder Van Damme.

De heer Van Damme: Ja, dank u wel, voorzitter. Dank ook aan de vragen voor de tweede termijn. Heel kort, ik dacht dat ik het al had toegezegd in de eerste termijn, de heer Ezinga, maar ik ben blij met de toevoeging nog van D66. Ik zal er gewoon een spoorboekje van maken waar we de komende tijd op kunnen rekenen en dat komt natuurlijk uw kant op. En ook nog, ja, ook dank voor de aanmoediging om met ondernemers in gesprek te gaan omdat die gewoon echt dagelijks bezig zijn met hun zaak gewoon dus dat is heel simpel. Dank. Dat tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel voor het beantwoorden van de vragen die gesteld zijn in de tweede termijn. Dan stel ik voor dat wij stemmen gaan over het raadsvoorstel Retail- en Horecabeleid.

De voorzitter: Nou, het is een overweldigende steun, **met 25 stemmen voor is het raadsvoorstel aangenomen.**

27. Raadsvoorstel Plan van Aanpak voor het invoeren van een Rijswijkse Pandbrigade (RV 23-051)

De voorzitter: Dan zijn we beland bij het allerlaatste agendapunt volgens mij. Dat gaat goed. Het raadsvoorstel plan van aanpak voor het invoeren van een Rijswijkse Pandbrigade. De Forumvergadering, daar is uitgebreid gesproken over de Pandbrigade. Er zijn twee amendementen ingediend en ik denk dat het goed is dat ik de eerste indiener van het amendement, het eerste, plan van aanpak Rijswijkse Pandbrigade, mevrouw Oude Alink het woord geef om het amendement toe te lichten. Aan u het woord.

Mevrouw Oude Alink (GL): Ja, dank u wel, voorzitter. Nou, het zal geen verrassing zijn dat we als mede-initiatiefnemer van onze motie een tijd geleden voor de Pandbrigade, dat wij enthousiast zijn over het plan dat er nu ligt. We zien een goede juridische basis en inzet op een slimme prioritering door zelf ook te onderzoeken en te analyseren. Handhaving op onwettige woonsituaties is een effectieve manier om uitbuiting op de woningmarkt aan te pakken en dat is voor onze partij een grote wens. Want onveiligheid, onzekerheid en uitbuiting in iets dat zo noodzakelijk en persoonlijk is als de plek waar je woont, is wat ons betreft onacceptabel. Het plan benoemt dat meldingen van oneigenlijk wonen ook kunnen duiden op een zorgvraag en op kwetsbare inwoners en hier zagen wij dus een kans om de verbinding met de sociale kant wat te versterken. Heel veel mensen die nu onveilig of onwettig wonen, die hebben daar zelf geen keus in gehad en die hebben ondersteuning nodig. Het plan voorziet al dat de kans groot is, gezien ervaring in andere gemeenten, dat er misstanden aan het licht zullen komen waarbij het sociaal domein van de gemeente betrokken moet worden. Vandaar dat wij samen met andere partijen een amendement indienen dat nadrukkelijk vraagt om aansluiting bij de maatschappelijke kant van het verhaal. Tot zover ons amendement. Ik heb ook het amendement van de VVD gelezen en we begrijpen inderdaad het punt over de financiën. En onze vraag aan de burgemeester is, denkt u dat dit amendement vertraging oplevert voor de uitvoering, ja of nee? Dat is eigenlijk het enige waar ik benieuwd naar ben. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Oude Alink. De heer Weterings van Rijswijks Belang.

De heer Weterings (RB): Voorzitter, ook wij zijn akkoord met de Pandjesbrigade. Ook akkoord met het voorstel. We kunnen ons ook vinden in het plan van aanpak. Het amendement steunen wij ook. Aan de andere kant vonden we wel dat het sociaal domein er eigenlijk al in hoorde, dat is wel een gemiste kans bij het opstellen. Want het lijkt ons vanzelfsprekend dat er integraal gehandeld wordt over de domeinen heen. En voor de rest, ja, de financiële dekking moet nog worden gezocht dus we zijn het eens met het amendement van de VVD dat het college terugkomt naar de raad als er geen dekking gevonden kan worden. Dus wij zullen het amendement steunen. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Mijnheer Ezinga van de VVD.

De heer Ezinga (VVD): Voorzitter, dank. Verloedering, verpaupering, verkamering, splitsing, armoede, ondermijning, drugs, alles wat rommel oplevert ten aanzien van oneigenlijk gebruik in het wonen brengt ons dat dit raadsvoorstel nu voorligt. Mede aan de hand van het initiatief in januari wat we met zijn allen hebben genomen, althans een groot deel, om een Pandbrigade te starten zoals ook in Den Haag aanwezig is. En dat is nodig. Ik ben ook blij dat dit raadsvoorstel nu voorligt. Tegelijkertijd, en mevrouw Oude Alink heeft eigenlijk al haar betoog gehouden en die ga ik ook niet herhalen, zien wij zeker ook de noodzaak om niet alleen vanuit het veiligheidsdomein te kijken naar dit initiatief maar ook zeker op de andere beleidsdomeinen de betrokkenheid te genereren, voor zover die nog niet concreet genoeg in het stuk stonden. En dat vonden wij van niet dus ik denk dat het amendement zeker bijdraagt aan de verbetering van dit raadsvoorstel. Zoals u allen ook wel bewust bent van het gegeven, de VVD kijkt altijd naar de centjes. En zoals het stuk er nu voorligt is er geen

dekking en dat is wat ons betreft eigenlijk niet acceptabel. Daardoor vinden wij wel dat we hier een extra rem op moeten zetten. In die zin, nou, een rem, laat ik het even niet zo zeggen, een extra controlemiddel op moeten zetten van, als er geen dekking gevonden kan worden vanuit het college, dat we wel vanuit de raad even een herziening doen, een herbeoordeling van, hoe gaan we dan wel die dekking eventueel vinden en dat we met zijn allen dat probleem kunnen oplossen. En ik ben het ook eens met mevrouw Oude Alink dat er niet straks sprake moet zijn van een vertraging in het beleid als zodanig wat we willen invoeren. Dus dat wil ik ook ten zeerste niet. Dus daar gaan we ook absoluut niet voor en ik kan wel aannemen dat het college dat ook niet zou willen. Maar ik zie wel graag ook een reactie daarvan, van het college uit. Tot zover mijn eerste termijn.

De voorzitter: Ja, dank u wel, mijnheer Ezinga. Ik zie dat mijnheer El Majjaoui ook het woord wil voeren.

De heer El Majjaoui (PG&R): Ja, dank, voorzitter voor het woord. En we zijn blij als fractie dat eindelijk het plan van aanpak is gekomen voor de Pandjesbrigade. Het is, ja goed, hoog tijd om de misstanden op vooral in de woningmarkt aan te pakken dus we gaan hiervoor stemmen. Alleen de twee amendementen, ja goed, het is een sympathiek amendement voor wat betreft het sociaal domein maar ik vind dat de toezichthouder of de handhaver die daar toezicht gaat houden of invallen doet, die doet het vanuit een breder perspectief. Dus enkel niet aan dat sociaal domein of er kwetsbare mensen of die mensen die misbruikt worden of uitgebuit, maar dan veel meer breder en ze hebben ook het signaaltoezicht. Dus alle disciplines komen aan bod, dus de Belastingdienst, de vreemdelingendienst. Dus ik vind dit gewoon te beperkt dat enkel alleen maar sociaal domein hier aan zet is. Dus daarom willen wij, we vinden het goed maar omdat dat niet compleet is gaan we hier tegenstemmen. En voor wat betreft het financiële deel vanuit de VVD. Ik vind dat de maatschappelijke schade vele malen groter is. We moeten gewoon investeren linksom of rechtsom, wij moeten gewoon hier investeren en het rendement die dan in de toekomst zich terugverdient is vele malen groter dan als wij nu al la minute dekking gaan zoeken. Dus deze gaan we ook tegenstemmen. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Mijnheer Dolmans van D66.

De heer Dolmans (D66): Ja, dank u, voorzitter. D66 is net zoals een heleboel andere partijen blij met het voorgelegde plan van aanpak en iets concreter waarom we graag het amendement van GroenLinks en VVD mede hebben ondertekend. Dat is ook vooral om ervoor te zorgen dat als huurders de dupe worden van een uitzetting vanwege misstanden die de verhuurder heeft veroorzaakt, dat daar gewoon rekening mee wordt gehouden. En ja, dat wilde ik toch even concreet noemen. Wat betreft het amendement van de VVD over de dekking, die begrijp ik vanuit financieel beheer volkomen en daar sta ik ook achter. Maar ik ben wel benieuwd naar de beantwoording van het college over eventuele vertraging die dat kan opleveren. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Dolmans. Mijnheer Geleijnse van het CDA.

De heer Geleijnse (CDA): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, dit voorstel, inhoudelijk prima, het leest ook lekker weg, 1 tot en met punt 7 gaat allemaal prima. En dan kom je zo langzamerhand in dat voorstel bij punt 8 en dan gaat het over de financiën. En hoewel de hele raad was toen destijds voor de motie, wij ook. Het is door andere sprekers al gezegd, het is gewoon van belang. Maar ik vind het toch een ingewikkelde in deze tijd, zeker met de jaarstukken in mijn achterhoofd, om een toch behoorlijk voorstel qua financiën er nu doorheen te jassen zonder dekking. Ik wil zowel aan u als portefeuillehouder en ja, ook daar een reflectie op, waarom is dit naar de raad gekomen zonder dekking? Waarom is er niet twee, drie maanden gewacht of gewoon een dekking gezocht? Wat is de reden dat het zo tot ons is gekomen? Ik kijk ook naar het amendement van de VVD, terug naar de raad. Dan komt het terug naar de raad. Oké. Dat betekent dat de Pandbrigade dan volgens de indieners weer ter discussie komt of is de Pandbrigade dan een voldongen feit en moeten we zes, zeven

ton per jaar op een ander onderdeel gewoon gaan inleveren? Want dat zegt u dan feitelijk. Ja, ik zoek een beetje naar nut en noodzaak om het nu te doen. Ik snap de urgentie maar ja, financieel hebben we het ook gewoon zwaar. Dus ik wil zowel van de indieners eigenlijk dat weten, waarom doen we het op deze manier en wat is terug naar de raad? Wat houdt dat dan in? Waar stem ik dan voor of tegen? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Ja, dank u wel, mijnheer Geleijnse. Mevrouw Van Nunen van de Partij van de Arbeid.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ja, voorzitter, dank. Wij hebben ook meeondertekend, in ieder geval het amendement van GroenLinks, VVD en D66 zoals ook in het Forum al op het einde besproken. Voor de Partij van de Arbeid valt het succes of staat het succes van de Huisvestingsverordening die we eerder hebben aangenomen met een goede controle daarop. En daarvoor hebben we natuurlijk ook in deze raad al eerder gezegd, daar is een Pandjesbrigade een heel goed instrument voor. En daar horen financiële middelen bij en om dan op het andere amendement terug te komen of in te gaan. Ik ga ervan uit dat het college in alle ernst kijkt naar een goede dekking voor de kosten die hiermee gepaard gaan met de extra handhaving. Maar voor de Partij van de Arbeid is wel, wat ik net ook al zei, de Pandjesbrigade een noodzakelijk iets voor het goed invoeren van de Huisvestingsverordening en de misstanden die daarmee gepaard gaan goed aan te pakken. Dus ik ben wel benieuwd naar de ernst van het college of het streven van het college om die dekking te vinden. Maar wij steunen niet het amendement zoals het er nu ligt van de VVD over de financiering. Voorzitter, tot zover, dank.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Mijnheer Van Dam van Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam (WIJ.): Ja, voorzitter, dank. Ja, ik denk dat we met zijn allen inderdaad hartstikke over eens zijn dat die pandjesregeling gewoon een ontzettend goed iets is. En ook iets wat we allemaal willen want het heeft gewoon heel veel effect op onze Huisvestingsverordening maar ook gewoon op onze wijken, de leefbaarheid daarin, de woonsituatie van heel veel mensen. Dus ik denk dat dat buiten kijf staat dat dat een heel positief iets is. Alleen ik sluit me volledig aan bij de woorden van de heer Geleijnse, we hebben geen dekking voor het plan dit moment. En dat is in onze huidige financiële status, is dat iets heel bijzonders. Dus ik zou ook graag willen weten hoe dat is gekomen? Het amendement wat dan vanuit de VVD komt, daar heb ik toch wel een paar vragen over. Want als ik dat goed lees dan zorgt dat amendement dat we het niet uit de algemene reserve halen maar dat later wordt besloten dat we het uit een andere portefeuille gaan halen maar nog niet wetende welke portefeuille dat is. Oftewel, we weten nog steeds eigenlijk niet waar de dekking gevonden gaat worden. Dus of we nou ook met het amendement van de VVD meestemmen wel of niet, er verandert in die zin naar mijn optiek weinig aan het geen dekking hebben voor dit plan. Als we het dan nog zouden hebben over een paar honderd euro, dan zou ik het nog snappen. Maar we gaan het straks hebben na fase twee over zeven ton jaarlijks, en dat is echt heel veel geld, en we hebben nu al 2022 afgesloten met 11,6 miljoen in de min. Dus ik snap enerzijds niet waarom er niet meer partijen eigenlijk hierover vallen? En ik zou toch echt willen weten, enerzijds van de VVD zelf van, ziet u dan niet dat dat amendement volgens mij niet het beoogde doel heeft wat u zelf stelt? En aan de wethouder van financiën van, kan dit zomaar en kunnen we het permitteren om zomaar zeven ton eigenlijk zonder dekking hier zo erdoorheen te jassen? Daarbij wil ik het laten voor de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. Even kijken, heb ik volgens mij alle fracties langs geweest. Dan ga ik over zelf tot de beantwoording over het eerste amendement en zal ik het woord geven aan wethouder Van Damme over het amendement over de financiële dekking. Allereerst, ja, dank voor de steun. Het is ook uw eigen motie geweest, de wens om een Pandbrigade in Rijswijk op te richten. Naar voorbeeld, daar is heel gedegen onderzoek gedaan en gekeken naar, wat heeft Den Haag gedaan en wat heeft de gemeente

Schiedam gedaan om ook goed te vergelijken. En daaruit is dit plan en een raadsvoorstel voor u opgesteld, sowieso voorafgaand aan het Kaderdebat zodat u ook die financiële afweging kunt maken. U als raad bent het hoogste bestuursorgaan en heeft het budgetrecht. Ten aanzien van het amendement over de koppeling met sociaal domein. Ja, eigenlijk wil ik wel herhalen wat mijnheer Weterings zei, het is eigenlijk voor ons een vanzelfsprekendheid. Als we in een pand gaan en er komen misstanden en er is een inhumane situatie met kinderen, dan gaan wij natuurlijk ook heel menselijk handelen. Het is niet zo dat wij mensen op straat gaan laten staan terwijl zij misschien juist een slachtoffer zijn van de wijze waarop ze daar wonen. Dus maar het amendement onderstreept dat en ik vind het juist goed om dan dat het voorstel daardoor ook juist aan kracht wint. Dus daarom, wij staan tegen, ik sta in ieder geval positief tegenover dat amendement. Dan hoop ik zeker niet dat het voorstel tot vertraging leidt maar ik begrijp ook uw vraag over de financiële dekking uiteraard. En daarvoor geef ik graag het woord aan wethouder Van Damme.

De heer Van Damme: Ja, dank u wel ook, voorzitter. U heeft er al wat over gezegd hoe dat zo is tot stand gekomen en eigenlijk, ja, ik denk dat ik de motie zo zie dat het toch wel de noodzaak aangeeft voor het vinden van de structurele dekking. En dat is ook wel passend natuurlijk want de lasten zijn ook gewoon structureel. En dit is inderdaad dus zoals de heer Van Dam al zei, erg verstandig vanwege de financiële gezondheid, want structurele lasten moet je ook structureel dekken. Dat is ook het toetsingskader van de provincie. Nou, wij zitten natuurlijk in dit voorstel met een fasering. Dus wat dat dan concreet betekent dit amendement voor de snelheid, zoals de heer Dolmans aangaf, van uitvoering van dit traject. Ja, dat kan ik niet aangeven. Ik zie dit wel als een opportuniteit om de juiste, ja, om dekking te vinden richting de begroting toe. Dus dat in antwoord op de vragen van dat amendement dus ik laat het oordeel daarover aan de raad.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Damme. Kijk ik naar uw raad. Heeft u behoefte aan een tweede termijn? Ja. Ik zie mijnheer Van Dam, aan u het woord, Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam (WIJ): Ja, ik vind het toch enigszins opmerkelijk, normaal als wij een plan hebben en we zijn iets van plan in Rijswijk, dan zoeken we daar geld voor en vervolgens kan je een plan uit gaan voeren. Dat is volgens mij hoe je normaal met een plan omgaat. Dat moet ik ook doen, als ik een bank of zo voor mijn appartement wil gaan kopen. Maar op het moment dat wij hier nu gaan beslissen om zonder geld zeg maar dan maar akkoord te gaan met een plan, dan weet je eigenlijk niet wat je gaat doen met je financiën voor de aankomende tijd. Dus dat lijkt me toch zeer onverstandig om te doen. En kijk, van de wethouder financiën had ik nu dan wel het advies verwacht van, goh, jongens, misschien moet je dat even doen voordat je akkoord geeft. En niet, joh, geef het maar aan de raad en het is jullie beslissing, doe ermee wat je wil. Want dat lijkt me toch niet heel verstandig voor Rijswijk in de toekomst. Ik wacht ook nog heel even de reactie van de VVD af over het amendement, de vragen die ik daarover heb gesteld. Maar ik zou daar toch in de tweede termijn van de wethouder in ieder geval een iets uitgebreider antwoord op willen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. Mijnheer Dolmans van D66.

De heer Dolmans (D66): Ja, ik ben ook een beetje verbaasd over het antwoord van de wethouder. Normaal is het natuurlijk gewoon zo dat op het moment dat de raad om een plan vraagt en het college met een plan van aanpak komt, dat het college daarbij ook een dekkingsvoorstel doet. En ik weet niet precies waarom dat nu niet gebeurd is. Het zal wel met de urgentie te maken hebben en dat is ook prima want die urgentie wil ik er graag op houden. Gewoon een hele concrete vraag aan het college, gaat u nu dekking zoeken? En ja, ik wil best meedenken maar ik wil echt het college vragen om op hele korte termijn dekking te zoeken voor dit plan.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Dolmans. Mijnheer Ezinga, VVD.

De heer Ezinga (VVD): Voorzitter, dank. En dank ook voor de vragen vanuit de raad met betrekking tot de amendementen die wij hebben opgesteld samen ook met andere partijen. Ik denk dat het amendement rondom het sociaal domein gedeelte helder is verwoord en beantwoord ook door het college. Dus als daar nog aanvullende vragen op zijn dan hoor ik dat nog wel. Als het gaat om het amendement wat wij hebben opgesteld rondom de dekking, ja, is het vanuit mijn gedachtegang vrij simpel. Wij hebben met zijn allen de urgentie bepaald dat dit onderwerp moet worden opgepakt. Daartoe is het college aan het werk gegaan en is dit raadsvoorstel uiteindelijk op tafel gekomen. En dan kan ik mij ook wel vinden in de vragen en twijfels die de heer Van Dam en de heer Dolmans hebben met betrekking dat er geen dekking voorstel onder ligt. En dat er allemaal onderliggende redenen op zijn, dat snap ik dan ook. En als wij dan het raadsvoorstel lezen vanuit de VVD, dan geven wij, proberen wel mee te denken van, ja, hoe gaan we daar dan mee om? We kunnen natuurlijk zelf gaan denken van, moet je niet hiervandaan of moet je niet daarvandaan halen. Maar wij hebben niet primair dat zicht meteen op de financiën. Dus dan is eigenlijk het amendement zo opgesteld dat als er geen dekking wordt gevonden door het college, dat we dan in de raad daarover in gesprek gaan en dan dekking gaan zoeken met zijn allen. Dat is een oplossing die we met zijn allen kunnen inzetten. Maar ik prefereer ook, en dat zeg ik ook hierbij, ik prefereer ook dat het eigenlijk door het college wordt gedaan om een dekking voorstel aan ons voor te leggen en dat wij daar een besluit over kunnen nemen. Ik kan een heleboel domeinen daarin bedenken die daar een rol in kunnen spelen. Ik snap ook heel goed dat het heel veel centjes kost maar daar hebben we ons al aan gecommitteerd toen wij op dat moment de urgentie eigenlijk aangaven van dit onderwerp. En dat je dan niet in kan schatten hoeveel dat is, dat snap ik ook wel, maar het is geen honderd euro inderdaad. Dus we moeten wel beseffen dat als we dit plan op inhoud inderdaad zo belangrijk vinden, dat we niet bij de eerste beste scheidt op de euro denken van, moeten we dan de urgentie eigenlijk dan een beetje af gaan zwakken? Want dat is niet aan de orde wat mij betreft. Voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ezinga. Mijnheer Geleijnse, CDA.

De heer Geleijnse (CDA): Ja, dank u, voorzitter. Voorzitter, ik heb de motie er nog eens bij gezocht en die vraagt ook inderdaad om voor de eerstvolgende Kadernota met een voorstel te komen. Ik ben een beetje bang dat het college, hulde, hieraan wilde voldoen om die motie goed af te werken. Maar ik vind het echt niet getuigen, en ik hoorde de heer Dolmans net ook hele goede woorden daarover zeggen, eigenlijk moeten we dit toch niet willen, zeg ik ook tegen de collega's. En als het dan gaat over de urgentie, die delen we allemaal. Natuurlijk. En het is ook niet zo, mag ik toch hopen, vraag ik ook nog maar aan u, voorzitter, want als er nu een misstand wordt gesignaleerd of het gaat echt mis in een pandje, dat we denken, nee hoor, daar gaan we niet op af, doen we niks aan want we hebben nog geen Pandbrigade. Ik mag toch hopen, en ik neem aan dat u dat straks zal bevestigen als portefeuillehouder, dat we gewoon ook op misstanden afgaan. En natuurlijk hebben we die Pandbrigade nodig. Geen enkele twijfel, nul. Maar ja, beste collega's, met de jaarstukken in ons achterhoofd, we moeten er echt andere dingen voor laten. En ik hoorde mevrouw Van Nunen zeggen van, ja, het is belangrijk dus dan moet het maar zo. Ja, ik snap het wel en ik voel het ook wel maar het is niet goed. Het is niet goed om geld, om iets te gaan doen wat zeven ton per jaar gaat kosten en we niet weten wat we ervoor moeten laten. Misschien gaan mooie stukken die u en ik misschien nog wel belangrijker vinden of net zo belangrijk, daardoor sneuvelen. En ja, ik heb er gewoon zo'n slecht gevoel over, voorzitter. Ik wil u nogmaals vragen en het college daarmee, zoek dekking de komende zomer. We gaan niet allemaal acht, negen weken op vakantie, er wordt ook gewoon heel hard gewerkt in dit pand. Neem het terug het voorstel, kom in september, oktober met het voorstel, dan kunnen we het in één keer goed en gedegen vaststellen en ik hoop echt dat dat kan. En ik zie allemaal een non-verbale signalen van andere fracties, maar ik hoop echt dat de anderen bereid zijn om deze kant op te bewegen. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Geleijnse. Mijnheer Weterings van Rijswijks Belang.

De heer Weterings (RB): Ik zou, voordat er dadelijk eventueel nog stemming komt, even willen schorsen een paar minuten om met mensen in gesprek te gaan wat we hieraan doen? Want ik heb voor een tekstuele wijziging meegedaan, heb ik mijn toezegging gedaan. Maar nu ik de wethouder hoorde van, ja, dat er niet één, twee, drie een dekking is, ga ik me ook wel zorgen maken. Inderdaad, geen zevenhonderd euro maar ja, zeven ton per jaar, het moet ergens vandaan komen. Als je de zekerheid niet hebt, ja, ik geef mijnheer Geleijnse helemaal gelijk, er moet toch iets zijn. Je moet het wel met iets doen. Dus het terugtrekken wil ik graag in overweging nemen maar hiervoor wel eerst even met mijn raadscollega's in gesprek hoe we dat gaan oplossen. Dus als het kan misschien een schorsing van een uurtje of drie, vier, vijf. Dank u.

De voorzitter: Drie, vier, vijf. Even kijken of er nog andere raadsleden. Mevrouw Van Nunen van de PvdA.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Voorzitter, om even een misverstand weg te nemen dat de PvdA tegen het vergroten van tekort zou zijn op de tweede halfjaar rapportage vanwege het niet dekken van de Pandbrigade, dat wil ik toch graag uit de lucht halen dat misverstand. Maar wat mijn essentie was van, laat het college zijn werk doen, zou mijn oproep zijn, om zo snel mogelijk met een dekking te komen. Maar dit voorstel als zodanig op inhoud, zoals het er nu ligt, plus die financiële paragraaf ook, mijnheer Geleijnse, wel aan te nemen. Of in stemming te brengen, laat ik het zo zeggen, want er is een groot draagvlak voor. En nogmaals, de essentie en urgentie is erg groot. Maar dat ontlast het college niet van de plicht om die dekking wel heel snel te vinden.

De voorzitter: Ja, dank u wel, mevrouw Van Nunen. Mijnheer Geleijnse, wilt u daarop reageren? Want u heeft al natuurlijk het woord gevoerd.

De heer Geleijnse (CDA): Ja, ik wilde mevrouw Van Nunen een interruptie als het mag.

De voorzitter: Ja, heel kort. Ja.

De heer Geleijnse (CDA): Ja, zeker. Praat u namens de hele coalitie? Is mijn vraag. Met uw opmerking over het in stemming brengen en zo handhaven. Dat is ...

De voorzitter: Via de microfoon graag want anders kan die ... Ja. Ik wil mevrouw Oude Alink het woord geven van GroenLinks.

De heer Van Dam (WIJ.): Ik had nog een interruptie, voorzitter.

De voorzitter: Interruptie van Danny Van Dam, op wie, in richting?

De heer Van Dam (WIJ.): Nou, op mevrouw Van Nunen.

De voorzitter: Mevrouw Van Nunen. Ja.

De heer Van Dam (WIJ.): Ja, ik stak ook mijn hand op. Nee, ik heb de vraag van, we kunnen, kijk, ik snap dat de urgentie er is en ik snap dat de hele raad al heeft uitgesproken dat die er hartstikke voor is. Maar als we nu met elk voorstel zomaar zonder dekking zeg maar erdoor gaan doen omdat we het allemaal met zijn allen heel belangrijk vinden, dan staan we nergens als raad volgens mij. En ik vraag me af hoe u daar ...

De voorzitter: Wat is uw vraag, mijnheer Van Dam?

De heer Van Dam (WIJ): Nou, ik vraag me af hoe u daartegenover staat? Om dan straks maar elk voorstel er zonder dekking voor te gooien.

De voorzitter: Ja, mevrouw Van Nunen, kunt u daarop reageren?

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Voorzitter, dit is het totaal uit het verband trekken natuurlijk van wat ik zei. Ik heb het niet over elk voorstel zonder dekking goedkeuren. Ik vind dit een echt, ja, nou, niet ter zake doende opmerking van u of vraag van u want dat heb ik helemaal niet gezegd. Het ging mij om deze urgentie.

De voorzitter: Dan ga ... Ik had het woord gegeven aan mevrouw Oude Alink. Mevrouw Oude Alink van GroenLinks.

Mevrouw Oude Alink (GL): Ja, dank u wel, voorzitter en dank u wel voor het beantwoorden van, het reageren op ons amendement, het eerste amendement en ook het tweede amendement. Ja, ik ben het eens met mevrouw Van Nunen van de PvdA, wij denken dat de maatschappelijke kosten van het oneigenlijk woninggebruik en de leefbaarheid nu ook heel hoog zijn. Dus ja, ik zie inderdaad ook wel meer in het college het uit laten voeren. Want zoals het plan er inderdaad inhoudelijk nu ligt, ben ik heel blij mee en ik denk heel veel mensen ook wel. Maar ik zou inderdaad ook wel graag willen zien dat het college een voorstel doet voor dekking. Dus ik ben het wel eens met het amendement van de VVD in deze vorm.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Oude Alink. Mijnheer El Majjaoui, wilt u reageren op mevrouw Oude Alink of wilt u een tweede termijn?

De heer Geleijnse (CDA): Voorzitter?

De heer Geleijnse (CDA): Aan mevrouw Oude Alink zou ik willen vragen en zeggen, de urgentie gaat niemand, daar twijfelt niemand over. Maar we kunnen toch niet een belangrijk voorstel, elk belangrijk voorstel gewoon door de raad laten gaan zonder dekking.

De voorzitter: Wat is uw vraag, mijnheer Geleijnse?

De heer Geleijnse (CDA): Nou, waarom zij daarvoor tekent? Waarom zij in haar inbreng laat doorschemeren dat zij dat wel oké vindt?

De voorzitter: Mevrouw Oude Alink.

De heer Geleijnse: Waarom niet twee maanden wachten?

Mevrouw Oude Alink (GL): Ja, het gaat hier niet om elk voorstel. Ik denk ook omdat het juist zo'n urgentie is dat twee maanden wachten, ja, we willen juist geen vertraging in de uitvoering. Dus daar heb ik expliciet om gevraagd. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Ja. Ik geef nu het woord aan de heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui (PG&R): Ja, dank, voorzitter. Ik had helemaal geen behoefte aan de tweede termijn maar ik werd getriggerd. Kijk, het is niet dekking zoeken maar het is dekking vinden. En wij vinden, mijn fractie vindt dat het college gewoon voldoende in staat is om de dekking te vinden voor dit hele belangrijke thema. Want wat mijn voorganger GroenLinks heeft aangegeven, het rendement is vele malen groter die we kunnen

behalen. Want straks hebben wij heel veel problemen of vraagstukken opgelost, overbewoning, illegaliteit, waardoor wellicht ook woningen vrijkomen, bevordert enkel de doorstroming. Ik vind, tuurlijk moet er dekking zijn voor deze investering maar ik vind eerder dekking vinden dan zoeken. En ik heb het volste vertrouwen in het college om die dekking te vinden. Want we hebben tot voor kort ook geen dekking gehad voor de projectontwikkelaar van 1,8 miljoen en ik vind dat deze veel meer prioriteit verdient dan dat andere. Dus het is ook een structureel probleem die plaatsvindt en de ervaring leert dat daar veel meer maatschappelijke schade is. Dus ik geef de opdracht aan het college, namens mijn partij, om dekking te vinden. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Ik stel voor dat we nu de vergadering kort schorsen. Voor hoeveel minuten? Vijf? Vijf minuten. Voor vijf minuten.

De voorzitter: Ik kijk even naar degene die de schorsing heeft aangevraagd, mijnheer Weterings. Ja? Mijnheer Weterings, kunnen wij doorgaan? Ik kijk naar u.

De heer Weterings (RB): Voorzitter, zeker. Voor mij heeft wel de schorsing wat opgeleverd. Ik zou eigenlijk de wethouder dringend willen verzoeken om het plan toch even terug te nemen totdat er dekking is gevonden, twee maanden. Dank u wel. Ik geef graag het woord aan wet... O, mijnheer Geleijnse, u wil ook het woord.

De heer Geleijnse (CDA): Ja, ik wil me daar gewoon bij aansluiten. Ik denk alles afwegend, ik vond het een hele mooie schorsing. Ik heb korte gesprekken gehad en ik begrijp de collega's ook wel die gewoon andersom redeneren vanuit die urgentie en dan pas financiën. Ja, ik heb in die anderhalf jaar raadslidmaatschap al heel veel belangrijke dossiers voorbij zien komen, echt. Ik vind het gewoon van belang dat we het nu echt goed en gedegen doen. Dus als het zo blijft dan zal ik tegenstemmen. Ik steun enorm de oproep van de heer Weterings, neem het septembercirculaire, oktober en dan in één keer goed. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Ik geef graag het woord aan de heer Dolmans van D66.

De heer Dolmans (D66): Ja, ook even naar aanleiding van de schorsing. Ik zie geen enkele reden om nu stemming over de inhoud van het plan uit te stellen. Integendeel, want dan kan het college gewoon verdergaan met de voorbereiding van de Pandjesbrigade. Ik heb concreet de vraag aan de wethouder of het college op korte termijn dekking wil gaan zoeken en met een voorstel wil komen naar de raad? En zonder een dergelijk voorstel, zoals iedereen weet, mag er geen geld worden uitgegeven.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Dolmans. Mijnheer Van Dam van Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam (WIJ.): Ja, ik sluit me aan bij de heer Weterings en de heer Geleijnse. Kijk, ik denk dat je hier niet mee moet beginnen met op deze manier besluitvorming doen. Schept een precedent denk ik voor andere stukken. Plus dat je nu geen idee hebt waar het geld, het dekkingsvoorstel vandaan komt en waar het, eventueel welk belangrijk dossier er dan wel gaat sneuvelen. Dus ik denk dat dat gewoon geen goede manier van besluitvorming is en daarom zullen we ook tegenstemmen.

De voorzitter: Even kijken, zijn er nog anderen die het woord willen voeren? Mijnheer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui (PG&R): Ja, dank, voorzitter voor het woord. Bij nader inzien, onze fractie wil dat dit voorstel doorgaat zodat de voorbereidingen getroffen worden om de Pandbrigade in het leven te roepen. Bij nader inzien wil ik toch om het voor te trekken het voorstel of het amendement van de VVD steunen. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Mijnheer Ezinga van de VVD.

De heer Ezinga (VVD): Voorzitter, ik denk dat er met dit voorstel een goed debat loopt en daarvoor mijn complimenten aan mijn collega-raadsleden. Het is belangrijk dat we hier goed over praten. Ik denk dat ik alles al gezegd heb in de eerste twee termijnen, ware het niet dat ook de VVD heel veel belang hecht aan het feit dat er geld gezocht wordt voor het plan alvorens het wordt uitgevoerd. Vandaar ook ons amendement hierin. Tegelijkertijd, het plan hebben we raadsbreed gesteund indertijd en vind ik ook dat we de urgentie dermate hoog hebben dat we het ook gewoon nu willen inzetten. Al dan niet gefaseerd, zoals ook in het plan staat. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ezinga. Ik zie dat mijnheer Braam het woord wil voeren, Beter Voor Rijswijk.

De heer Braam (BvR): Voorzitter, dank u wel. Allereerst, nou, het is natuurlijk prima dat deze discussie wordt gevoerd en ook logisch dat er een goede dekking wordt gezocht, dat is op zich ook logisch. Maar het is werkelijk nonsens om dus, wat de partijen noemen die nu gewoon heel hard roepen van, we gaan niet een voorstel nu zeg maar accepteren zonder enige dekking. Dan zeg ik, dan moeten die partijen het absoluut in de toekomst nooit meer in de bolle kop halen om een motie in te dienen waar gewoon geen dekkingsonderdeel is opgenomen. Dat is de boodschap die ik meteen maar even meegeef. Ik vind het werkelijk gewoon nonsens zoals er nu wordt gehandeld. Er wordt een voorstel vanuit de VVD gedaan wat prima is, binnen een begroting van 170 miljoen. Daar moet het mogelijk zijn om een dekking te vinden, linksom of rechtsom. En dan als het college dat niet lukt, dan lukt het op zeker de raad wel want dat betekent gewoon keuzes maken.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Braam. Mijnheer Van Dam wil reageren of u wil interrumperen.

De heer Van Dam (WIJ): Ik denk dat er wel een heel groot verschil is tussen een motie en een raadsvoorstel wat uit een college komt. En zeker als de wethouder financiën zegt dat de dekking, dat de raad dat mag uitzoeken waar de dekking vandaan komt. Dat vind ik wel een heel groot verschil.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk nog even. Mevrouw Van Nunen van de Partij van de Arbeid.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ja, voorzitter, ik sluit me aan bij de eerder gedane uitspraken van D66, GroenLinks en ook VVD. De inhoud gaat nu allereerst wel door en we zoeken vanuit het college naar een dekking. Daar komt het college mee terug naar de raad.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Even kijken. Mevrouw Oude Alink, GroenLinks.

Mevrouw Oude Alink (GL): Ja, dank u, voorzitter. Ook ik sluit me aan bij de woorden van de heer Dolmans en de heer Ezinga en mevrouw Van Nunen. Ja, inderdaad, wij zien de urgentie, wij denken ook dat de maatschappelijke kosten van het oneigenlijk woongebruik gewoon, ja, die zijn gewoon heel hoog. Het is een probleem dat niet alleen urgent is maar ook dagelijks erger wordt als wij niet handhaven, als we ook kijken naar omliggende gemeenten. Dus wat ons betreft gaat het inderdaad, gaat het plan zeker op de inhoud gewoon door omdat wij daar ook ons het allemaal helemaal mee eens zijn. Het zou echt jammer zijn om het daarop af te laten vallen. Maar we sluiten ons wel aan bij het amendement van de VVD want we vinden de dekking wel belangrijk. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Oude Alink. Mevrouw Harmsen van de ChristenUnie.

Mevrouw Harmsen (CU): Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me aan bij de spreker van GroenLinks.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Dan hebben we volgens mij voldoende gesproken over dit voorstel en wil ik overgaan tot stemming. Dan begin ik met het amendement van de VVD over de financiële dekking. Wij moeten eerst beginnen met het amendement want dat is het meest verstrekkende amendement over de financiële. Ja.

De voorzitter: **Met 21 stemmen voor en 4 tegen is dit amendement aangenomen.** Dan gaan we het tweede amendement in stemming brengen. Dat gaat over de koppeling met sociaal domein, ter nadere toelichting.

De voorzitter: **Met 25 stemmen voor is dit amendement aangenomen, unaniem.** Dan gaan wij het gewijzigde geamendeerde raadsvoorstel in stemming brengen. O, mijnheer Geleijnse wil een stemverklaring afleggen.

De heer Geleijnse (CDA): Ja, gewoon voor de duidelijkheid om ook ... Inhoud, volledig mee eens. Alleen vanwege de financiële dekking zal ik tegenstemmen.

De voorzitter: Helder. Mijnheer Van Dam wil ook een stemverklaring afleggen.

De heer Van Dam (WIJ.): Inhoud eens, financiële kader ontbreekt dus tegen.

De voorzitter: Dank u wel. Nog anderen die een stemverklaring? Nee. Dan gaan wij over tot stemming over het geamendeerde raadsvoorstel plan van aanpak voor het invoeren van een Rijswijkse Pandbrigade.

De voorzitter: **Met 19 stemmen voor en 6 tegen is het geamendeerde raadsvoorstel plan van aanpak voor het invoeren van een Rijswijkse Pandbrigade aangenomen.**

28. Sluiting

De voorzitter: Dan zijn wij aan het einde van de vergadering gekomen, 23:22. Nou, mijn complimenten. Volgens mij is het vandaag met zes bespreekstukken toch heel efficiënt en goed verlopen. Ik dank u voor het toch twee avonden hier aanwezig zijn voor het houden van een raadsvergadering. In totaal negen bespreekstukken afgehandeld. Dank daarvoor en ja, tot volgende week. Een fijne avond nog.